

Anni Kuusrainen

RAKENNUSALAN YRITYKSEN TILINPÄÄTÖSANALYYSI

RAKENNUSALAN YRITYKSEN TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Anni Kuusrainen
Opinnäytetyö
Kevät 2019
Liiketalouden tutkinto-ohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Liiketalouden tutkinto-ohjelma, taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto

---

Tekijä: Anni Kuusrainen

Opinnäytetyön nimi: Rakennusalan yrityksen tilinpäätösanalyysi

Työn ohjaaja: Nina Kukkonen

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2019

Sivumäärä: 58 + 6

Opinnäytetyön tavoitteena oli laatia toimeksiantajalle tilinpäätösanalyysi. Tilinpäätösanalyysin tarkoituksena oli selvittää yrityksen taloudellista tilannetta ja kehitystä vuosina 2015-2018 kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden näkökulmista. Lisäksi tarkoituksena oli selvittää, minkälainen yrityksen taloudellinen tilanne on toimialaan verrattuna. Toimeksiantaja on pieni rakennusalalla toimiva osakeyhtiö.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa kerrotaan yleisesti tilinpäätöksestä, tilinpäätösanalyysistä, oikaisusta tilinpäätöksestä ja analyysiin valituista tunnusluvusta. Aineistona teoriaosuudessa on käytetty alan kirjallisuutta, lakitekstejä ja Internet-lähteitä. Työn empiriaosuudessa esitellään toimeksiantajayrityksen tilinpäätösanalyysi, toimialavertailu ja tehdyt johtopäätökset. Tutkimus sisältää tunnuslukuanalyysin, prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen ja trendianalyysin. Tutkimusaineistona käytettiin toimeksiantajan tilinpäätöstietoja ja toimialavertailussa Finnvera Oyj:n julkaisemia tietoja. Työn tutkimusmenetelmäksi valittiin tapaustutkimus.

Tilinpäätösanalyysistä kävi ilmi, että toimeksiantajayrityksen kannattavuus ja vakavaraisuus ovat olleet tyydyttävällä tasolla tarkastelujakson aikana, mutta maksuvalmius on kuitenkin ollut hyvä. Toimialaan verrattuna taloudellinen tilanne on ollut hyvä. Vuosi 2017 on ollut selkeästi tarkastelujakson heikoin taloudellisesti, ja vuosi 2018 paras.

Jatkossa toimeksiantajaa kehoitettiin kiinnittämään huomiota yrityksen velkaantumiseen ja omavaraisuuteen. Lisäksi ehdotettiin, että prosenttilukumuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi tehtäisiin vuosittain, jolloin tilinpäätöksestä saataisiin vielä hieman enemmän tietoa.

Asiasanat: tilinpäätösanalyysi, tunnusluvut, kannattavuus, vakavaraisuus, maksuvalmius, rakennusala

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree programme in Business Economics, Option of Financial Administration

---

Author: Anni Kuusrainen

Title of thesis: Financial statement analysis of a construction company

Supervisor: Nina Kukkonen

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2019   Number of pages: 58 + 6

The objective of the thesis was to make financial statement analysis for a client. The purpose of the financial statement analysis was to clarify the company's financial situation and development in 2015-2018 from the perspective of profitability, solidity and liquidity. The purpose was also to determine the financial situation of the company compared to the industry in general. The client is a small limited liability company which operates on construction industry.

The theoretical part of the thesis covers the basics of the financial statements, financial statement analysis, restated financial statements and the selected key ratios. The theoretical part is based on literature, laws and Internet sources. The empirical part of the thesis presents the company's financial statements analysis, industry comparison and conclusions. The study includes key ratio analysis, percentage financial statements and trend analysis. The financial statements of the client company and the information published by Finnvera Plc were used as research material. A case study was chosen as the research method.

Results of the financial statements analysis indicated that the client's profitability and the solidity have been fair on the period under review. However liquidity has been good. Compared to the industry in general the financial situation has been good. The year 2017 has been clearly the weakest in the period under review and the year 2018 has been the best.

The client was recommended to pay attention to the company's incurring of a debt and self-sufficiency in the future. It was also suggested that percentage financial statements and trend analysis should be made annually to provide more information about the financial statements.

Keywords: financial statement analysis, key ratios, profitability, solidity, liquidity, construction industry

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	TILINPÄÄTÖS	8
2.1	Tuloslaskelma	8
2.2	Tase.....	9
2.3	Rahoituslaskelma	10
2.4	Liitetiedot.....	11
3	TILINPÄÄTÖSANALYYSI	12
3.1	Tilinpäätösanalyysin laatiminen	12
3.2	Tilinpäätösanalyysin käyttäjät	13
4	OIKAISTU TILINPÄÄTÖS	16
4.1	Tuloslaskelman oikaiseminen	16
4.2	Taseen oikaiseminen.....	20
5	TUNNUSLUVUT	25
5.1	Kannattavuuden tunnusluvut.....	25
5.2	Vakavaraisuuden tunnusluvut.....	29
5.3	Maksuvalmiuden tunnusluvut.....	32
6	YRITYKSEN TILINPÄÄTÖSANALYYSI JA TOIMIALAVERTAILU	36
6.1	Tilinpäätöksen oikaisut	36
6.2	Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös	37
6.3	Trendianalyysi.....	41
6.4	Tunnusluvut ja toimialavertailu.....	44
6.4.1	Kannattavuus	45
6.4.2	Vakavaraisuus	48
6.4.3	Maksuvalmius	51
7	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	54
	LÄHTEET.....	57
	LIITTEET	59

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tavoitteena on tehdä toimeksiantajalle tilinpäätösanalyysi tilinpäätöstietojen perusteella. Analyysissa tarkastellaan yrityksen taloudellista tilaa ja sen kehitystä vuosina 2015-2018. Kehitystä mitataan kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden näkökulmista erilaisten tunnuslukujen avulla. Tunnuslukujen arvoja verrataan myös toimialan yleiseen kehitykseen.

Toimeksiantajana opinnäytetyössä on rakennusalaalla toimiva osakeyhtiö, joka on osa suurempaa konsernia. Yritys on aloittanut toimintansa vuonna 1996 ja työllistää tällä hetkellä noin 12 henkilöä vuodessa. Yrityksen palveluihin kuuluvat erilaiset maanrakennus- ja vihertyöt, minkä vuoksi toiminta on kausiluonteista ja ajoittuu pääsääntöisesti touko-marraskuulle. Kooltaan yritys on pieni kirjanpitovelvollinen. Yritykselle ei ole aikaisemmin tehty tilinpäätösanalyysia. Analyysin avulla yrityksen johto pystyy hyödyntämään paremmin tilinpäätöstietoja ja saa hyödyllisiä tietoja yrityksen taloudellisesta tilanteesta. Sen avulla voidaan myös huomata kehitettäviä asioita ja suunnitella talouden näkökulmasta tulevaa toimintaa. Toimialavertailu antaa tietoa yrityksen asemasta markkinoilla.

Opinnäytetyön keskeisimmät tutkimuskysymykset ovat:

- Millainen on yrityksen taloudellinen tila?
- Millainen on yrityksen kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius tunnuslukujen avulla arvioituna?
- Millainen asema yrityksellä on taloudellisesti toimialaan nähden?

Tutkimusmenetelmänä työssä käytetään tapaustutkimusta, koska tutkimuksen kohteena on tietty yritys. Tietoperustana tutkimuksessa käytetään aihetta käsittelevää kirjallisuutta, lakitekstejä ja Internet-lähteitä. Tietoperustan alussa kerrotaan hieman yleisesti tilinpäätöksestä ja sen sisällöstä. Sen jälkeen käsitellään tilinpäätösanalyysia, miten se laaditaan ja ketkä sitä käyttävät. Tämän jälkeen on kerrottu, mitä oikaistu tilinpäätös tarkoittaa, miten se liittyy tilinpäätösanalyysiin ja kuinka se tehdään. Viimeisenä tietoperustassa tarkastellaan kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden käsitteitä ja niihin liittyviä valittuja tunnuslukuja, sekä niiden laskukaavoja. Tunnuslukuihin tutustumisen jälkeen siirrytään varsinaiseen tutkimustyöhön eli empiriaosuuteen, joka alkaa toi-

meksiantajayrityksen tilinpäätösanalyysillä. Empiriaosuudessa on käytetty aineistona yrityksen tilinpäätöstietoja ja toimialavertailussa Finnvera Oyj: julkaisemia tietoja. Analyysiin sisältyy oikaistut tilinpäätöstiedot, prosenttiliukuanalyysi, trendialanyysi ja tunnuslukuanalyysi. Luvussa on myös tunnuslukujen toimialavertailu. Viimeisenä on analyysin pohjalta tehtyt johtopäätökset ja pohdinta työn tuloksista. Tutkimuksesta rajataan ulkopuolelle yrityksen taloudellisen tilanteen tulevaisuuden ennustaminen.

2 TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöksen laadintaa Suomessa säätelevät kirjanpitolaki (1336/1997) ja kirjanpitoasetus (1339/1997). Lisäksi osakeyhtiön tilinpäätöstä tehtäessä on huomioon otettava osakeyhtiölain (624/2006) tilinpäätöstä koskevat säädökset. Tilinpäätös koostuu neljästä osasta: taseesta, tuloslaskelmasta, rahoituslaskelmasta ja liitetiedoista. Rahoituslaskelmaa ei vaadita kaikilta kirjanpitovelvollisilta, vaan ainoastaan suuryrityksiltä ja yleisen edun kannalta merkittäviltä yhteisöiltä. Kirjanpitovelvollinen katsotaan suuryritykseksi, jos vähintään kaksi seuraavista raja-arvoista ylittyy tilinpäätöspäivänä:

- taseen loppusumma on 20 000 000 euroa
- liikevaihto on 40 000 000 euroa tai
- tilikauden aikana työllistetty keskimäärin 250 henkilöä.

Yleisen edun kannalta merkittävänä yhteisöinä pidetään pörssiyrityksiä, luottolaitoksia ja vakuutusyrityksiä. Tilinpäätös laaditaan tilikausittain ja sen tarkoitus on antaa oikea ja riittävä kuva yrityksen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tuloslaskelmassa ja taseessa esitetään rinnakkain nykyisen ja edellisen tilikauden erät, joka mahdollistaa vertailun. Lukujen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat tekijät täytyy selvittää tilinpäätöksen liitetiedoissa. (Niskanen & Niskanen 2003, 27; Lahti & Viljaranta 2013, 14, 19; Leppiniemi & Kykkänen 2015, 42.)

2.1 Tuloslaskelma

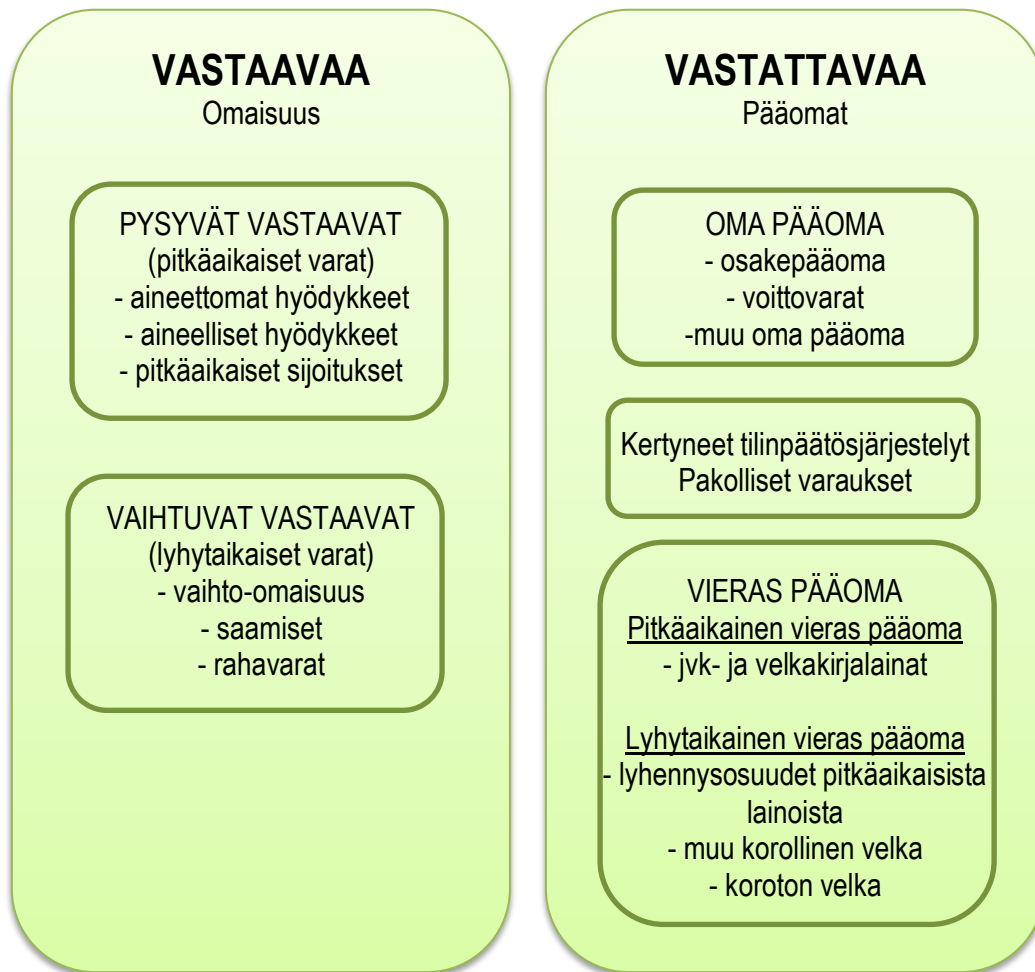
Tuloslaskelmassa selvitetään tilikauden jakokelpoinen voitto, sekä sen muodostuminen. Se koostuu kahdenlaisista riveistä: tilikaudelle kuuluva tuotoista ja kuluista. Rakenteeltaan tuloslaskelma on yksinkertainen vähennyslaskelma. Ensimmäisenä on liiketoiminnasta saadut tuotot, joista vähennetään määrättyssä järjestyksessä liiketoimintaan liittyviä kuluja. Sen jälkeen tulevat tuotto- ja kuluerät, jotka eivät suoraan liity liiketoiminnasta ansaittuihin tuottoihin. Viimeinen rivi kertoo, onko tilikausi tuottanut voittoa vai tappiota. Samalla se kertoo omistajille, kuinka paljon jaettavissa oleva varallisuus muuttuu. (Niskanen & Niskanen 2003, 28; Salmi 2012, 30-31.)

Kirjanpitoasetuksen (1339/1997) mukaan tuloslaskelma voidaan laatia kululajikohtaisena tai toimintokohtaisena. Kululajikohtaisessa tuloslaskelmassa tilikauden kulut vähennetään tuotoista kululajeittain säädetyssä järjestyksessä. Toimintokohtaisessa tuloslaskelmassa kulujen vähennys on järjestetty toimintoryhmittäin, jolloin tuotoista vähennetään ensin hankinnan ja valmistuksen kulut, sitten myynnin ja markkinoinnin kulut ja viimeiseksi liiketoiminnan muut kulut. Kululajipohjaista tuloslaskelmaa käytetään selkeästi yleisemmin kuin toimintokohtaista. (Niskanen & Niskanen 2003, 28; Salmi 2012, 30-31.)

2.2 Tase

Tase kuvastaa yrityksen taloudellista asemaa tilinpäätöshetkellä. Tase koostuu kahdesta osiosta. Vastaavaa-puolella on yrityksen varat, ja vastattavaa-puolella velat. Toisin sanoen taseen eri puolet kertovat, mitä yritys omistaa ja miten sen toiminta on rahoitettu. Kirjanpitolain 4:3§ mukaan vastaavien erät on jaettu käyttötarkoituksen perusteella pysyviin ja vaihtuviin. Pysyvät vastaavat ovat sellaisia eriä, jotka tuottavat tuloa monen tilikauden ajan. Muut erät ovat vaihtuvia ja tuottavat tuloa vain kyseisellä tilikaudella. Vastattavaa puoli jaetaan omaksi pääomaksi ja vieraaksi pääomaksi. Oma pääoma koostuu omistajien sijoittamasta osakepääomasta sekä edellisten ja nykyisen tilikauden voitosta. Vieras pääoma on velkaa, joka voi olla pitkäaikaista tai lyhytaikaista. Lyhytaikaiseksi velaksi luokitellaan yhden vuoden sisällä erääntyvät velat, muut ovat pitkäaikaisia velkoja. Kuviossa 1 on esitetty taseen rakenne ja sen jakautuminen vastaaviin ja vastattaviin. (Niskanen & Niskanen 2003, 38-46; Salmi 2012, 35-36; Lahti & Viljaranta 2013, 49-50.)

KUVIO 1. Taseen rakenne (Salmi 2012, 35)

2.3 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma on pakollinen ainoastaan suuryrityksiltä ja yleisen edun kannalta merkittäviltä yhteisöiltä, kuten luvun alussa mainittiin. Rahoituslaskelmassa on annettava selvitys varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Sen tarkoitus on täydentää taseen ja tuloslaskelman antamaa kuvaa. (Lahti & Viljaranta 2013, 105; Leppiniemi & Kykkänen 2015, 163-164.)

Laskelmassa luvut on esitettävä jaettuna kolmeen eri rahavirtaan: liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtoihin. Liiketoiminnan rahavirrat kertovat, kuinka paljon yritys on tilikauden aikana pystynyt tuottamaan liiketoiminnallaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, tuoton maksamiseen oman pääoman sijoittajille, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta. Investointien rahavirrat kertovat kuinka paljon

kirjanpitovelvollinen on käyttänyt rahavirtoja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä, toisin sanoen tällä tarkoitetaan pysyvien vastaavien hankintaa vähennettynä näiden erien poismyynnillä. Rahoituksen rahavirroista selviää oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana. Rahoituslaskelma antaa tilinpäätöksen lukijalle lisätietoa yrityksen taloudellisesta tilanteesta, etenkin rahoitusaseman ja rahoitusrakenteen muutoksista. Se voidaan laatia joko suorana tai epäsuorana. (Lahti & Viljaranta 2013, 105; Leppiniemi & Kykkänen 2015, 163-164.)

2.4 Liitetiedot

Tuloslaskelmassa ja taseessa ei voida antaa kaikkea tarpeellista tietoa. Sen vuoksi niiden ja rahoituslaskelman lisäksi annetaan liitteenä lisätietoa, jotta tilinpäätös antaisi oikean ja riittävän kuvan yrityksen tuloksesta ja taloudellisesta tilanteesta. Pakolliset liitetiedot on määritelty kirjanpitoasetuksessa. Lisäksi osakeyhtiölaissa on osakeyhtiömuotoisia yhtiöitä koskevia liitetietovaatimuksia. Pienille yrityksille on annettu helpotuksia liitetietojen esitykseen. (Lahti & Viljaranta 2013, 83; Leppiniemi & Kykkänen 2015, 166-167.)

Liitetiedot ryhmiteltynä kirjanpitoasetuksen mukaan (KPA 2:2-10§):

- tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot
- tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
- tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot
- taseen vastaavia koskevat liitetiedot
- taseen vastattavia koskevat liitetiedot
- tuloveroja koskevat liitetiedot
- vakuudet, vastuusitoumukset ja taseen ulkopuoliset järjestelyt
- liitetiedot henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä
- omistukset muissa yrityksissä
- konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot.

3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Tilinpäätöstietojen pohjalta voidaan tehdä eritasoisia analyysejä. Yleisimmät näistä ovat tunnuslukuanalyysi, tilinpäätösanalyysi ja yritystutkimus. Yksinkertaisin ja suppein analyysimuoto on tunnuslukuanalyysi, kun taas syvällisimmän kuvan yrityksen tilanteesta antaa yritystutkimus. Laajuudeltaan tilinpäätösanalyysi sijoittuu näiden kahden muodon väliin. Tunnuslukuanalyysissä esitetään yrityksen taloudellinen tilanne ja tehdään siitä johtopäätöksiä. Analyysi muodostetaan muuttamien vakioitujen mittareiden eli tunnuslukujen perusteella. Tunnuslukuanalyysin tietoja käytetään myös osana tilinpäätösanalyysiä ja yritystutkimusta. (Niskanen & Niskanen 2003, 9-10.)

Tilinpäätösanalyysillä mitataan ja arvioidaan kriittisesti yrityksen kannattavuutta, rahoitusta ja taloudellisia toimintaedellytyksiä. Kannattavuuden analysoinnissa arvioidaan yrityksen tuloksen riittävyttä. Sen lisäksi arvioidaan kannattavuuden kehittymiseen liittyviä riskejä. Vakavaraisuutta arvioidessa keskitytään tarkastelemaan erityisesti pitkän aikavälin rahoitusrakenteeseen liittyviä riskejä. Maksuvalmiutta arvioidessa tarkastellaan puolestaan lyhyemmän aikavälin rahoitukseen liittyviä riskejä. Tunnuslukuanalyysistä tilinpäätösanalyysi eroaa siten, että pelkkien lukuarvojen lisäksi pyritään arvioimaan niihin vaikuttavia tekijöitä useiden menetelmien avulla. (Niskanen & Niskanen 2003, 8, 10.)

Yritystutkimuksessa selvitetään yrityksen taloudelliseen menestykseen vaikuttavat asiat liiketoiminnan tasolla. Yleensä yritystutkimuksia tekevät vain luottolaitosten ja erityisten luottoluokitusyritysten yritystutkijat. Pankkeja vaaditaan tekemään tämän kaltainen analyysi jokaisen luottopäätöksen yhteydessä. (Niskanen & Niskanen 2003, 11.)

3.1 Tilinpäätösanalyysin laatiminen

Tilinpäätösanalyysin ensimmäisessä vaiheessa muokataan ja standardoidaan analyysin perustiedot tuloslaskelma, tase ja liitetiedot. Aineiston standardoinnilla pyritään tekemään siitä vertailukelpoinen muiden yritysten tai saman yrityksen aikaisempien vuosien tilinpäätöksiä kanssa. Käytännössä standardointi tarkoittaa tilinpäätöksen oikaisua eli tilinpäätöksen erien järjestämistä uudelleen. (Niskanen & Niskanen 2003, 19.)

Analyysin toisessa vaiheessa valitaan mittauskohteet ja niiden mukaiset analyysimenetelmät. Käytettävät analyysimenetelmät riippuvat siitä, mikä on analyysin käyttötarkoitus ja mitä analyysin suorittaja haluaa mitata. Analyysimenetelmänä voidaan käyttää prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen laadintaa, trendianalyysia, tunnuslukuanalyysia ja kassavirta-analyysia. Prosenttimuotoisessa tilinpäätöksessä tilinpäätöksen erät esitetään prosentteina liikevaihdosta tai taseen loppusummasta, mikä helpottaa tilinpäätöserien keskinäisten suhteiden seurantaan saman vuoden sisällä. Trendianalyysissa laaditaan usealta peräkkäiseltä vuodelta prosenttimuotoiset tilinpäätökset niin, että jokaisen erän varhaisimman vuoden arvoksi asetetaan 100 ja erän myöhempien vuosien arvoja verrataan perusvuoteen laskemalla montako prosenttia myöhempien vuosien arvot ovat perusvuoden arvosta. Sitä käytetään tilinpäätöserien ajallisen kehityksen tarkasteluun. Tunnuslukuanalyysissa lasketaan tuloslaskelman ja taseen eristä erilaisia tunnuslukuja, jotka kuvaavat yrityksen taloudellista tilannetta. Kassavirta-analyysissa laaditaan kassavirta- ja rahoituslaskelmia, joissa tilinpäätöksen suoriteperusteiset erät muutetaan kassaperusteisiksi liitetietojen avulla. (Niskanen & Niskanen 2003, 19-20, 96.)

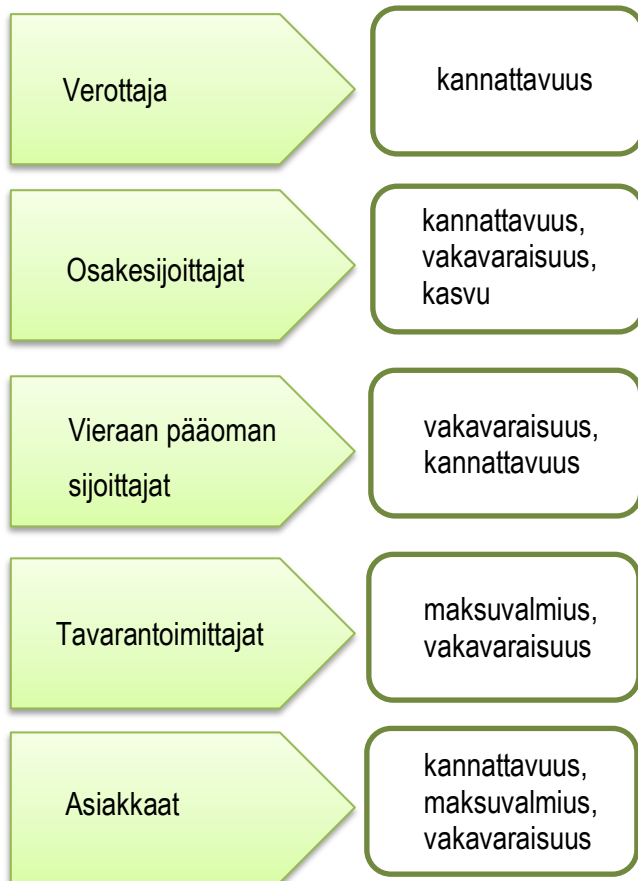
Tilinpäätösanalyysin viimeisessä vaiheessa arvioidaan erilaisilla menetelmillä saatuja lukuja ja selvitetään syy-seuraus suhteita. Lukuja kannattaa verrata aikaisempien vuosien vastaaviin lukuihin ja myös muiden yritysten tunnuslukuihin. (Niskanen & Niskanen 2003, 20.)

3.2 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät

Tilinpäätösanalyysin antama informaatio kiinnostaa useita eri käyttäjäryhmiä. Kaikilla käyttäjäryhmillä on omat odotuksensa ja tarpeensa saatavasta informaatiosta. Keskeisimpiä käyttäjäryhmiä ovat omistajat, yritysjohto, rahoittajat, tavarantoimittajat ja alihankkijat, työntekijät, asiakkaat, verotaja ja muut viranomaiset sekä kilpailijat. (Niskanen & Niskanen 2003, 13.)

Omistajilla tarkoitetaan tässä nykyisiä omistajia sekä mahdollisia tulevia omistajia, eli sijoittajia. He ovat kiinnostuneita sijoituksensa kannattavuudesta ja siitä, miten yritysjohton päätökset ovat vaikuttaneet yrityksen talouteen. Yritysjohto käyttää tilinpäätösanalyysin tietoja muun informaation ohessa tehdessään päätöksiä liiketoiminnan kehittämiseksi. Johto tarvitsee tietoa monesta eri näkökulmasta, riippuen tehtävistä päätöksistä. Esimerkiksi liiketoimintasektoreiden tulosprosentit kertovat, missä liiketoiminnan alueella on suurin kate ja mihin kannattaisi tehdä mahdollisia investoin-

teja. Omavaraisuusastetta ja muita rahoitusrakennetta kuvaavia tunnuslukuja tarkastelemalla voidaan taas arvioida kuinka paljon yritys voi nostaa uusia lainoja. Rahoittajat, tavarantoimittajat ja alihankkijat ovat kiinnostuneita yrityksen luottokelpoisuudesta. Rahoittajat haluavat tietää onko yritys kyvykäs maksamaan lainansa takaisin laina-aikana. Tämän vuoksi he tarkastelevat yrityksen tilinpäätösanalyysia sekä luottopäätöstä tehtäessä, että luottoajan kuluessa. Takaisinmaksukykyä voidaan arvioida tarkastelemalla yrityksen maksuvalmiutta, kannattavuutta ja vakavaraisuutta. Tavarantoimittajat ja alihankkijat ovat kiinnostuneita yrityksen maksuvalmiudesta lyhyellä aikavälillä eli kyvystä suoriutua laskuista. He voivat hankkia asiakkaistaan tilinpäätösinformaation perustuvan luottoluokituksen. Työntekijöille tilinpäätösanalyysin informaatio on tärkeää, koska se kertoo jossain määrin työpaikan säilyvyydestä ja jatkuvuudesta. Menestyvä yritys voi myös maksaa kunnollisia palkkoja ja mahdollisia tulos- tai voittopalkkioita. Myös asiakkaat ovat kiinnostuneita yrityksen taloudellisesta suorituskyvystä. On tärkeää, ettei yritys kaadu esimerkiksi rahoitusvaikeuksiin kesken rakennushankkeen. Yritykset maksavat verottajalle arvonlisäveroa ja tuloveroa, joka määräytyy voittojen mukaan. Verottaja on kiinnostunut muun muassa seuraamaan, maksaako yritys tarpeeksi veroja. Muut viranomaiset ovat kiinnostuneita tilinpäätöksistä useista eri syistä. Kilpailevat yritykset voivat kehittää omaa toimintaansa tarkkailemalla muiden yritysten myynnin kehitystä, hinnoittelua, kannattavuutta, investointeja, markkinaosuuksien muutoksia ja tuotekehitystä. Kuviosta 2 nähdään kutakin käyttäjäryhmää kiinnostava tilinpäätösinformaatio (Kallunki & Kytönen 2007, 21; Niskanen & Niskanen 2003, 13-17; Lahti & Viljaranta 2013, 122.)

KUVIO 2. Tilinpäätösanalyysin käyttäjiä kiinnostava informaatio (Kallunki & Kytönen 2007,21)

4 OIKAISTU TILINPÄÄTÖS

Yrityksen taloussuunnittelu perustuu yleensä tavoitetuloksiin, joita asetetaan esimerkiksi kirjanpidon, imagon, voitonjaon ja verotuksen näkökulmasta. Näihin liittyen tilinpäätäjällä on käytössään joitakin harkinnanvaraisuuksia, joilla on mahdollista vaikuttaa yrityksen tulokseen. Siksi virallisessa tilinpäätöksessä oleva tulos ja rahoitusasema ei välttämättä anna oikeaa kuvaa toiminnan kannattavuudesta ja taloudellisesta tilanteesta. Tämä huonontaa tilinpäätöksen vertailukelpoisuutta eri tilikausien ja yritysten välillä. Ilman vertailukelpoisuutta myös tilinpäätöksen informaatioarvo vähennee huomattavasti. Tilinpäätöksen lukija haluaa kuitenkin yleensä selvittää liiketoiminnan todellisen eli operatiivisen tuloksen, joka kuvaa mahdollisimman hyvin jatkuvan ja säännöllisen liiketoiminnan kannattavuutta ja volyyimia. Tämän vuoksi ennen kunnollista tilinpäätösinformaation vertailua ja analysointia täytyy laatia standardoitu eli oikaistu tuloslaskelma ja tase. Tilinpäätöksen lukijan täytyy tarkastella huolellisesti ja kriittisesti tuloslaskelma, tase sekä liitetiedot ja selvittää tarve mahdollisille oikaisuille. Välttämättä aina tilinpäätöstietojen oikaisu ei ole tarpeen. (Rekola-Nieminen & Salmi 2004, 95; Salmi 2012, 144.)

4.1 Tuloslaskelman oikaiseminen

Oikaistun tuloslaskelman tavoitteena on antaa yrityksen liiketoiminnan kannattavuudesta ja volyyimista mahdollisimman oikea ja vertailukelpoinen kuva. Oikaistussa tuloslaskelmassa erät ovat hie- man erijärjestyksessä kuin kirjanpitoasetuksen 1:1§ mukaisessa virallisessa tuloslaskelmakaa- vassa, koska tarkastelukulmakin muuttuu. Oikaistussa tuloslaskelmassa on myös käyttökate, jota ei virallisessa tuloslaskelmassa enää kirjanpitolain mukaan ole. Oikaistusta tuloslaskelmasta pois- tetaan sellaiset erät, joita ei katsota kuuluvaksi säännölliseen liiketoimintaan. Vastaavasti siihen lisätään sellaiset erät, jotka tilinpäätöksen tarkastelijan mielestä kuuluvat kauden tuloslaskelmaan, mutta eivät siellä vielä ole. (Rekola-Nieminen & Salmi 2004, 95; Salmi 2012, 144-145.)

Oikaistun tuloslaskelman liikevaihto muodostuu varsinaisesta liiketoiminnasta saaduista myynti- tuotoista, joista on vähennetty annetut alennukset, arvonlisävero sekä muut välittömästi myynnin määrään perustuvat verot. Yrityksen mahdollisesti käyttämä osatuloutus kuuluu myös liikevaihtoon. Osatuloutuksessa tuloutetaan keskeneräisiä töitä arvioidun valmistusasteen perusteella ja tulou- tusta vastaavat menot kirjataan kuluiksi. Varsinkin huomattavan suuruisiin osatuloutuksiin ja pitkiin

valmistumisaikoihin liittyy epävarmuutta, koska yritys itse arvioi keskeneräisten töiden valmiusasteen. Yrityksen siirtyessä käyttämään osatuloutusta vertailu tilikausien ja yritysten välillä vaikeutuu. (Yritystutkimus 2017, 18.)

Liiketoiminnan muihin tuottoihin kuuluvat yrityksen tuotot, jotka eivät kuulu liikevaihtoon. Muun muassa vuokratuotot ovat tällaisia tuottoja, jos vuokraustoiminta ei ole yrityksen varsinainen toimiala. Yrityksen varsinaiseen toimintaan saadut avustukset kirjataan virallisessa tilinpäätöksessä myös liiketoiminnan muihin tuottoihin. Tämänkaltaiset avustukset ovat myös oikaistussa tuloslaskelmassa liiketoiminnan muissa tuotoissa. Oikaistussa tilinpäätöksessä liiketoiminnan muista tuotoista eliminoidaan kertaluonteiset erät, jotka heikentävät eri vuosien ja yritysten välistä vertailukelpoisuutta. Tyypillisesti tällaisia erä ovat merkittävät pysyvien vastaavien myyntivoitot. Satunnaisluonteisten tuottojen todentamista auttaa tuloslaskelman liitetiedoissa oleva erittely liiketoiminnan muista tuotoista. Yhdessä liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot muodostavat liiketoiminnan tuotot-erän. (Salmi 2012, 146; Yritystutkimus 2017, 18.)

Oikaistun tuloslaskelman aine- ja tarvikekäyttö lasketaan siten, että virallisen tuloslaskelman aine- ja tavaraostoista vähennetään kyseisten varastojen lisäys tai lisätään ostoihin varastojen vähenys. Ulkopuoliset palvelut ovat kuluja, jotka liittyvät suoraan yrityksen liiketoimintaan. Tällaisia kuluja ovat esimerkiksi alihankkijoiden, suunnittelu- ja konsulttitoimistojen sekä huoltoyhtiöiden suorittamat palvelut ja työvoiman vuokrauskulut. Hallintoon liittyvistä palveluista maksetut korvaukset eivät kuulu tähän ryhmään. Ulkopuolisten palveluiden suuret muutokset vuosivertailussa johtuvat yleensä siitä, että yritys on ulkoistanut alihankkijoille tehtäviä, jotka yritys on aikaisemmin itse suorittanut. Henkilöstökuluihin sisältyvät ennakonpidätyksen alaiset palkat ja niihin verrattavat kulut kuten sairausvakuutusmaksut, pakolliset ja vapaaehtoiset henkilövakuutusmaksut sekä eläkekulut. Muut vapaaehtoiset henkilöstökulut kuuluvat liiketoiminnan muihin kuluihin. Henkilöyhtiöillä, yksityisillä elinkeinonharjoittajilla ja jossakin tapauksissa osakeyhtiöillä täytyy tehdä laskennallinen palkkakorjaus oikaistuun tuloslaskelmaan, jos omistajien työpanos yrityksessä on ilmeinen eikä työpanosta vastaavaa palkkaa ole kuluna tuloslaskelmassa. Korjauksen suuruuteen eivät vaikuta yksityisottojen tai osingonjaon määrä. Laskennallisen palkkakorjauksen määrän suositellaan porrastettavan yrityksen liikevaihdon mukaan. (Salmi 2012, 146-147; Yritystutkimus 2017, 20-21.) Kuviossa 3 on esitetty Yritystutkimus ry:n suositus palkkakorjauksen määrän porrastuksesta.

<u>Liikevaihto (12 kk), €</u>	<u>Palkkakorjaus/henkilö, €</u>
100 000 – 500 000	30 000
> 500 000	50 000

KUVIO 3. Suositus laskennallisen palkkakorjauksen määrästä (Yritystutkimus ry 2017, 21)

Liiketoiminnan muihin kuluihin kuuluvat kaikki sellaiset kuluerät, joita ei tuloslaskelmassa ole erikseen mainittu riippumatta siitä, ovatko ne luonteeltaan toistuvia vai satunnaisia. Tällaisia kuluja ovat esimerkiksi vuokrat, leasingmaksut, mainos- ja markkinointikulut, hallintopalvelujen kulut, myyntiprovisiot, syntyneet luottotappiot ja omaisuuden myyntitappiot. Oikaisussa liiketoiminnan muista kuluista täytyy eliminoida luonteeltaan olennaiset ja kertaluonteiset kulut, kuten pysyvien vastaavien myyntitappiot. Tällaiset erät pitäisi olla eriteltynä liitetiedoissa. (Salmi 2012, 148; Yritystutkimus 2017, 22.)

Kun yrityksen liiketoiminnan tuotoista on vähennetty yllä mainitut kuluerät, saadaan selville käyttökate. Käyttökate kertoo tuloksen lyhytvaikutteisten kulujen jälkeen. Lyhytvaikutteiset kulut ovat niitä kuluja, joita vastaavat tuotot on kauden aikana ansaittu. Käyttökate kiinnostaa erityisesti lainanantajia, koska se kertoo yrityksen kyvystä hoitaa lainojen korkoja ja lyhennyksiä. (Salmi 2012, 148.)

Oikaistuun liikevoittoon eli liiketulokseen päästään, kun käyttökatteesta vähennetään poistot ja arvonalentumiset. Tuloslaskelmassa esitetään poistosuunnitelman mukaiset poistot, jotka perustuvat pysyvien vastaavien hankintamenuun ja niiden taloudelliseen käyttöikänsä. Jos suunnitelman mukaiset poistot eivät ole oikeassa suhteessa pysyvien vastaavien määrään ja laatuun tai poistoajat eroavat merkittävästi kirjanpitolautakunnan (KILA) suosituksista, täytyy niitä oikaista. Tällöin oikaistussa tuloslaskelmassa käytetään suunnitelman mukaisina poistoina elinkeinoverolain (EVL 1968/360) mukaisia maksimipoistoja. EVL:n poistojen ja yrityksen tekeminen poistojen erotus siirretään oikaistun tuloslaskelman erään muut tuloksen oikaisut. Liiketulos tarkoittaa oikaistua, säännöllisen ja jatkuvan liiketoiminnan tulosta. Yleensä se on vertailukelpoinen eri tilikausien ja yritysten välillä, ellei laskentaperusteita ole muutettu. Liiketulos on jäämä, kun kaikki liiketoiminnan ylläpitämiseen ja kehittämiseen käytetyt kulut on vähennetty. Kannattavuustarkastelu keskittyy pitkälti liiketulokseen. (Salmi 2012, 148-149; Yritystutkimus 2017, 22-23.)

Nettotulokseen päästään, kun liiketulokseen lisätään tuotot osuuksista ja muista sijoituksista sekä muut korko- ja rahoitustuotot ja vähennetään korkokulut ja muut rahoituskulut, kurssierot (voi myös

olla lisäys), sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset sekä välittömät verot. Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista sisältävät virallisen tuloslaskelman erät: tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä, tuotot osuuksista omistusyhteisyryksissä ja tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista. Muut korko- ja rahoitustuotot sisältävät tuotot vaihtuvien vastaavien saamisista ja rahoitusarvopapereista sekä näistä johtuvat kurssierot. Korkokulut ja muut rahoituskulut ovat raha-, luotto- ja vakuutuslaitoksille tai muille luotonantajille maksettuja, ajan kulumisen mukaan laskettuja vieraan pääoman kuluja. Kaikkien edellä mainittujen erien mahdolliset kurssivoitot tai -tappiot siirretään oikaistussa tuloslaskelmassa kohtaan kurssierot. Virallisessa tuloslaskelmassa kurssieroja ei mainita erillisenä eränä. Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyvät käyvän arvon muutokset siirretään oikaistussa tuloslaskelmassa kokonaistuloksen alapuolelle käyvän arvon muutoksiin. Oikaistun tuloslaskelman välittömiin veroihin kuuluvat virallisen tuloslaskelman tuloverot ja muut välittömät verot. Kiinteistövero ja yleisradiovero kuuluvat liiketoiminnan muihin kuluihin. Veroja täytyy oikaista, jos niihin sisältyy aikaisemmilta tilikausilta saatuja veronpalautuksia tai maksettuja lisäveroja. Kyseiset verot ovat satunnaisia tuottoja tai kuluja. Veroja täytyy oikaista myös silloin, jos liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin on tehty oikaisuja, joita on siirretty satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin. Näistä aiheutuneet verot siirretään myös satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin. Oikaisu voi olla kuitenkin enintään tilikauden verojen verran. Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos siirretään veroista kohtaan muut tuloksen oikaisut. (Yritystutkimus 2017, 24-25.)

Nettotuloksen jälkeen oikaistussa tuloslaskelmassa on vielä yksi välitulos, kokonaistulos. Kokonaistulokseen päästään, kun lisätään nettotulokseen satunnaiset tuotot, vähennetään satunnaiset kulut ja lisätään tai vähennetään mahdollinen konserniavustus. Satunnaiset tuotot ja kulut ovat muodostuneet tuloslaskelmaan tehdyistä oikaisuksista. (Niskanen & Niskanen 2003, 69.)

Tilikauden tulos on yrityksen virallinen tulos. Siihen päästään, kun kokonaistulokseen lisätään tai vähennetään poistoeron lisäys/vähennys, lisätään tai vähennetään veroperusteisten varausten lisäys/vähennys, lisätään laskennallinen palkkorjaus, lisätään tai vähennetään käyvän arvon muutokset ja lisätään tai vähennetään muut tuloksen oikaisut. Edellä mainitut erät muodostuvat oikaistaessa tuloslaskelmaa. Kuvioista 4 nähdään oikaistun kululajikohtaisen tuloslaskelman muodostuminen. (Salmi 2012, 152; Yritystutkimus 2017, 15.)

Oikaistu tuloslaskelma

LIKEVAIHTO

+ Liiketoiminnan muut tuotot

LIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ

- Aine- ja tarvikekäyttö

- Ulkopuoliset palvelut

- Henkilöstökulut

- Laskennallinen palkkorjaus

- Liiketoiminnan muut kulut

+/- Valmisteveraston lisäys/vähennys

= KÄYTTÖKATE

- Suunnitelman mukaiset poistot

- Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä

- Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset

= LIKETULOS

+ Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista

+ Muut korko- ja rahoitustuotot

- Korkokulut ja muut rahoituskulut

+/- Kurssierot

- Sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset

- Välittömät verot

= NETTOTULOS

+ Satunnaiset tuotot

- Satunnaiset kulut

+/- Konserniavustus

= KOKONAISTULOS

+/- Poistoeron lisäys/vähennys

+/- Verotusperusteisten varausten lisäys/vähennys

+ Laskennallinen palkkorjaus

+/- Käyvän arvon muutokset

+/- Muut tuloksen oikaisut

= TILIKAUDEN TULOS

KUVIO 4. Oikaistu tuloslaskelma (Yritystutkimus ry 2017, 15)

4.2 Taseen oikaiseminen

Oikaistun taseen tavoitteena on antaa oikea ja vertailukelpoinen kuva yrityksen tilinpäätöshetken taloudellisesta asemasta. Oikaisussa eliminoidaan sellaiset vastaavien erät, joilla ei ole tulontuotamiskykyä ja vastaavasti merkitään näkyviin sellainen varallisuus, jota ei ole kirjattu taseeseen. Myös taseeseen kirjaamattomat velat merkitään oikaistuun taseeseen niiden takaisinmaksuajan kohdan mukaan. Omaa pääomaa oikaistaan varojen ja velkojen nettokorjauksilla. Todellisen varallisuuden lisääntyessä myös oma pääoma kasvaa ja päinvastoin. Vierasta pääomaa oikaistaessa

pääoman jakaminen korolliseen ja korottomaan täytyy tehdä arvionvaraisesti, jos niitä ei ole liitetiedoissa erikseen eritelty. Erottelu on tärkeää, koska useissa tunnusluvissa käytetään joko korollista tai korotonta vierasta pääomaa. Taseen oikaisu on usein vaikeampaa kuin tuloslaskelman, koska taseessa käsitellään tulevaisuudessa saatavia tuloja ja toisaalta tilinpäätös ei välttämättä anna perusteita taseen oikaisulle. Kuviosta 5 nähdään oikaistun taseen muodostuminen. (Salmi 2012, 153, 157; Yritystutkimus 2017, 31.)

Jos virallisen taseen aineettomissa hyödykkeissä on perustamis- tai tutkimusmenoja, ne täytyy poistaa oikaistussa taseessa. Kehittämismenot voidaan jättää, jos niillä on selvästi tuloja kerryttävää vaikutusta. Liikearvo, joka syntyy fuusion, yritys- tai liiketoimintakaupan yhteydessä kauppahinnan ylittäessä velattoman omaisuuden arvon, tulee poistaa viidessä vuodessa tasapoistoin tai kerralla sen osoittautuessa arvottomaksi. Kaikissa tapauksissa myös omasta pääomasta poistetaan vastaava summa. Virallisen taseen aineettomat oikeudet, muut pitkävaikutteiset menot ja aineettomiin hyödykkeisiin kohdistuvat ennakkomaksut yhdistyvät oikaistussa taseessa eräksi muut aineettomat hyödykkeet. Myös tästä erästä eliminoidaan erät, joilla ei ole tuotto-odotuksia ja vähennetään vastaava summa omasta pääomasta. (Niskanen & Niskanen 2003, 71-72; Salmi 2012, 153-154.)

Aineellisten hyödykkeiden tasearvoja ei yleensä oikaista. Jos kuitenkin liitetiedoista käy ilmi, että omaisuudessa on olennaisesti yliarvoa suhteessa tuotto-odotuksiin, täytyy tasearvoa korjata ja vastaavasti vähentää omaa pääomaa. Eroa voi syntyä myös toisinpäin, jos esimerkiksi kiinteistön käypä arvo on oleellisesti ja pysyvästi korkeampi kuin sen tasearvo. Tällöin kiinteistön tasearvo korjataan käypään arvoon ja myös oma pääoma kasvaa erotuksen verran. (Salmi 2012, 154.)

Sijoitukset voivat myös sisältää oikaisua vaativia eriä. Tällaisia voivat olla osuudet konserni- ja omistusyhteisyrityksistä, joilla ei ole enää arvoa tai väärin arvostetut muut osakkeet. Oikaisut tehdään myös omaan pääomaan. (Salmi 2012, 154.)

Yrityksen taseessa voi olla saamia omistajilta tai konserni- ja omistusyhteisyrityksiltä. Näitä eriä tulee tarkastella kriittisesti, sillä ne saattavat olla saamia, joita ei todellisuudessa aiota maksaa takaisin. Tämä pätee sekä pitkä- että lyhytaikaisiin saamiin. Kyseiset saamiset täytyy eliminoida ja vastaavasti vähentää omasta pääomasta. (Salmi 2012, 154.)

Vaihto-omaisuutta arvostaessa täytyy noudattaa varovaisuuden periaatetta. Ilman yrityksestä saatavaa lisätietoa sitä ei yleensä ole perusteita oikaista. Vaihto-omaisuuden laskentaperusteen muutos voi aiheuttaa huomattaviakin muutoksia sen arvoon, vaikka varaston volyyymiin ei muutoksia tulisikaan. Siksi laskentaperusteen muutos tulisi aina perustella tilinpäätöksessä, eikä tuloksen parantaminen ole hyväksyttävä syy. (Salmi 2012, 154.)

Myyntisaamisiin ja muihin saamisiin voi sisältyä sellaisia eriä, joita ei todellisuudessa olla saamassa. Saamisissa tulisi siis olla vain sellaiset erät, jotka todella ovat tulossa yritykselle. Tämä tarkoittaa sitä, että maksajien tulisi olla maksukykyisiä ja -haluisia. Todennäköiset luotto- ja kurssi-tappiot vähennetään saamisista ja omasta pääomasta. (Salmi 2012, 154.)

Siirryttäessä taseen vastattaviin, on ensimmäisenä oma pääoma. Tilikauden voittoa tai tappiota ei voi korvata nettotuloksella omassa pääomassa, koska virallisen tilinpäätöksen tuloslaskelmaan sisältyy kaikki omaan pääomaan vaikuttavat liiketoiminnan tapahtumat. Nettotulokseen sisältyy ai-noastaan säännöllinen ja jatkuva liiketoiminta. Pääomalainat katsotaan pääsääntöisesti vieraaksi pääomaksi. Jos se kuitenkin on todellisuudessa sijoitettu yhtiöön oman pääoman luontoisena, voidaan se lukea omaksi pääomaksi. Liitetiedoista nähdään tähän liittyvä maksamatta oleva korko, joka huomioidaan velkana sen ollessa kooltaan olennainen. Kertyneet tilinpäätösjärjestelyt ovat yritykseen pidätettyä tulosta siltä osin, kun niihin ei liity maksamattomia veroja. Yhtiöveron osuutta vastaavan osuuden vähentämisen jälkeen voidaan loppu lukea omaan pääomaan. Laskennalliset verot kuuluvat laskennalliseen verovelkaan. Omaan pääomaan tehdään oikaisuja niillä erillä, joilla on oikaistu myös varallisuuden arvoja. (Salmi 2012, 155.)

Yrityksen pakolliset varaukset katsotaan pitkäaikaiseksi korottomaksi vieraaksi pääomaksi niihin liittyvän tulevan maksuvelvollisuuden vuoksi. Myös tilinpäätösjärjestelyihin liittyvä laskennallinen verovelka katsotaan pitkäaikaiseksi korottomaksi velaksi. Sekin on tulevaisuudessa maksettava erä, jolla ei kuitenkaan ole tiettyä maksuajankohtaa. Korolliseksi vieraaksi pääomaksi katsotaan pitkäaikaiset joukkolainat, lainat rahoituslaitoksilta ja eläkelainat. Saadut ennakkomaksut, eli ennen suoritteen luovuttamista saadut maksut, voivat olla joko pitkä- tai lyhytaikaisia. Maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnuslukuja laskettaessa niitä ei kuitenkaan katsota velaksi siltä osin kuin ne kohdistuvat keskeneräisiin töihin. Muut pitkäaikaiset velat, kuten lainat omistajilta, asiakkailta ja toimittajilta, kuuluvat korollisiin velkoihin. Pitkäaikaisen vieraan pääoman osa, joka tulee tilinpäätöspäivästä lukien 12 kuukauden aikana maksettavaksi, kuuluu lyhytaikaiseen vieraaseen pää-

omaan. Myös näitä eriä koskevat yllä mainitut korollisuuden ja korottomuuden säännöt. Muut lyhytaikaiset velat ja siirtovelat oletetaan olevan korottomia, kun taas konsernin sisäiset velat oletetaan pääsääntöisesti korollisiksi. (Salmi 2012, 155-156.)

Taseen ulkopuoliset vastuut, jotka löytyvät liitetiedoista, voivat joskus todellisuudessa olla velkaa. Esimerkiksi rahoitusleasingsopimukset ovat usein tällaisia. Juridisesta näkökulmasta kyseessä on vuokrasopimus, mutta taloudellisesta näkökulmasta kyseessä on korollisella velalla rahoitettu investointi. Rahoitusleasingsopimukset ovat usein peruuttamattomia, ja sopimuksen pitkäaikaisuuden vuoksi riski siirtyy todellisuudessa vuokralle ottajalle. Tämän vuoksi maksamatta olevat rahoitusleasingsopimukset pitäisi oikaista taseeseen pitkäaikaiseksi omaisuudeksi ja velaksi. (Salmi 2012, 156.)

Oikaistu tase

PYSYVÄT VASTAAVAT

Kehittämismenot
Liikearvo
Muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet yhteensä

Maa- ja vesialueet
Rakennukset ja rakennelmat
Koneet ja kalusto
Muut aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

Sisäiset osakkeet ja osuudet
Muut osakkeet ja osuudet
Sisäiset saamiset
Muut saamiset ja sijoitukset

Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä

Leasingomaisuus

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Aineet ja tarvikkeet
Keskenkäynteiset tuotteet
Valmiit tuotteet
Muu vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus yhteensä

Myyntisaamiset
Sisäiset myyntisaamiset
Muut sisäiset saamiset
Muut saamiset

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä

Rahat ja rahoitusarvopaperit

Vastaavaa yhteensä

OMA PÄÄOMA

Osake- tai muu peruspääoma
Ylikurssi-, vara- ja arvonorotusrahasto
Käyvän arvon rahasto
Muut rahastot
Kertyneet voittovarot
Tilikauden tulos
Pääomalainat

Taseen oma pääoma yhteensä

Poistoero
Verotusperusteiset varaukset

Poistoero ja varaukset yhteensä

Oman pääoman oikaisu

Oikaistu oma pääoma yhteensä

VIERAS PÄÄOMA

Pääomalainat
Lainat rahoituslaitoksilta
Takaisin lainat tev-laitoksilta
Saadut ennakot
Sisäiset velat
Muut pitkäaikaiset velat

Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä

Laskennallinen verovelka

Pakolliset varaukset

Leasingvastuut

Korolliset lyhytaikaiset velat
Saadut ennakot
Ostovelat
Sisäiset ostovelat
Muut sisäiset korolliset velat
Muut sisäiset korottomat velat
Muut korottomat lyhytaikaiset velat

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä

Oikaistu vieras pääoma yhteensä

Vastattavaa yhteensä

KUVIO 5. Oikaistu tase (Yritystutkimus ry 2017, 30)

5 TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut ovat tilinpäätöksen eristä laskettavia lukuja, joiden tarkoitus on mitata yrityksen taloudellista suorituskykyä. Tilinpäätöstiedoista laskettavat tunnusluvut jaetaan yleensä kolmeen ryhmään: kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuihin. Vakavaraisuuden tunnuslukuja voidaan kutsua myös rahoituksen tunnusluvuiksi ja maksuvalmiuden tunnuslukuja likviditeetin tunnusluvuiksi. Suurin osa tunnusluvuista on suhdelukumuotoisia eli niissä on suhteutettu jokin tilinpäätöksen erä johonkin toiseen erään, esimerkiksi liikevaihtoon tai taseen loppusummaan. Suhdelukumuotoiset tunnusluvut mahdollistavat vertailun eri vuosien ja eri kokoisten yritysten välillä. Tunnusluvut esitetään usein prosenttimuodossa. (Niskanen & Niskanen 2003, 110-111.)

Tunnuslukujen toimivuus ja tarkkuus riippuvat kolmesta tekijästä. Tunnuslukujen pohjana olevan tilinpäätösaineiston tulee olla luotettava. Toiseksi tunnusluvun täytyy olla validi eli sen täytyy mitata sitä ominaisuutta, jota sen on tarkoitus mitata ja sen tulokset ovat keskimäärin oikeita. Lisäksi tunnusluku ei saa antaa sattumanvaraisia mittaustuloksia. Tunnusluku on luotettava eli reliaabeli, kun siitä saatujen mittaustulosten hajonta ei ole suuri. On myös tärkeää, että tunnusluvun laskija ymmärtää laskukaavan oikein. Tunnusluvun käyttäjän on myös ehdottoman tärkeää ymmärtää mitä on mittaamassa. (Niskanen & Niskanen 2003, 111; Salmi 2012, 141.)

Tunnuslukuja on tärkeää verrata johonkin vertailutietoon, koska yhden yrityksen ja yhden vuoden perusteella lasketusta arvosta on vaikeaa tehdä johtopäätöksiä. Yritystutkimus ry on laskenut joillekin tunnusluvuille niin sanotut ohjearvot. Ne eivät kuitenkaan ota huomioon eri toimialojen eroja, joten niitä ei pidä käyttää ainoana vertailukohtina. (Niskanen & Niskanen 2003, 112.)

5.1 Kannattavuuden tunnusluvut

Kannattavuutta pidetään yrityksen tärkeimpänä toimintaedellytyksenä. Yritystoiminta, joka on kannattavuudeltaan heikkoa, joudutaan lopettamaan ennen pitkää. Heikosti kannattava yritys tuottaa tappiota ja kuluttaa omaa pääomaa. Kannattavuuden tunnuslukuja muodostettaessa yrityksen 12 kuukauden tulosta verrataan liikevaihtoon tai pääomaan. Tunnusluvut, joissa tuloksen vertailukohtana käytetään liikevaihtoa, mittaavat yrityksen absoluuttista kannattavuutta ja katetta. Kun tulosta

verrataan pääomaan, tunnusluku kuvaa yrityksen suhteellista kannattavuutta. Nämä kertovat yrityksen pääomalleen ansaitseman vuosikoron. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 172; Yritystutkimus ry 2017, 63; Alma Talent 2019.)

Toimeksiantajayrityksen tilinpäätösanalyysiin absoluuttista kannattavuutta mittaaviksi tunnusluvuiksi valikoituivat käyttökateprosentti, liiketulosprosentti ja nettotulosprosentti, jotka mittaavat yrityksen katetta. Pääomaperusteisiksi eli suhteellista kannattavuutta mittaaviksi tunnusluvuiksi valittiin oman pääoman tuotto prosentti ja sijoitetun pääoman tuotto prosentti. Tunnusluvuiksi valittiin yleisesti käytettyjä lukuja, jotka antavat perustietoa yrityksen kannattavuudesta. Osaksi valintaperusteena oli myös vertailutietojen saatavuus. Kannattavuuden osiosta valittiin useita eri tunnuslukuja, jotta tieto olisi mahdollisimman kattavaa.

Käyttökateprosentti

Käyttökateprosentti kuvaa yrityksen varsinaisen liiketoiminnan tulosta ennen poistoja ja rahoituseriä. Se kertoo, kuinka paljon yrityksen liikevaihdosta jää katetta toimintakulujen vähentämisen jälkeen. Käyttökateprosenttia ei kannata vertailla eri toimialojen yritysten kesken. Toimialan sisälläkin tunnusluvun vertailukelpoisuutta heikentää se, että toiset yritykset omistavat tuotantovälineensä itse ja toiset ovat vuokranneet ne.

Omistuksesta aiheutuvat kulut näkyvät tuloslaskelmassa poistoina käyttökateen jälkeen ja vuokrattaessa kulut näkyvät liiketoiminnan muissa kuluissa ennen käyttökateä. Yrityksen käyttökateprosentin kehitystä eri vuosina on kuitenkin hyvä seurata. Kuten kaavasta 1 nähdään, käyttökateprosentti lasketaan jakamalla käyttökate liiketoiminnan tuotoilla. Käyttökateä ei saada suoraan virallisesta tuloslaskelmasta, vaan se täytyy laskea oikaistusta tuloslaskelmasta lisäämällä liikelokseen poistot ja arvonalentumiset. (Yritystutkimus ry 2017, 63-64; Alma Talent 2019.)

KAAVA 1. Käyttökateprosentti (Yritystutkimus ry 2017, 64)

$$\text{Käyttökate (\%)} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} * 100$$

Käyttökateprosentille ei ole yleispätevää ohjearvoa. Sen taso riippuu paljon yrityksen toimialasta ja pääomarakenteesta. Sen arvon katsotaan kuitenkin paranevan, mitä suurempi luku on. Tunnusluvun suuruuteen ja kehitykseen vaikuttavat yrityksen toimialan kilpailutilanne ja toiminnan luonne. (Yritystutkimus ry 2017, 64; Alma Talent 2019.)

Liiketulosprosentti

Virallisen tuloslaskelmakaavan ensimmäinen välitulos on liiketulos. Se kertoo varsinaisen liiketoiminnan tuloksen ennen kuin siitä on vähennetty rahoituseriä ja veroja. Toimintakulujen lisäksi tunnusluku ottaa huomioon yrityksen käyttöomaisuuden kulumisen eli poistot. Liiketulosprosentti lasketaan jakamalla liiketulos liiketoiminnan kokonaistuotoilla, kuten kaavasta 2 voidaan nähdä. Liiketulosprosentti soveltuu parhaiten yksittäisen yrityksen kehityksen seurantaan, mutta sitä voidaan vertailla myös saman toimialan yritysten kesken. (Niskanen & Niskanen 2003, 112-113; Alma Talent 2019.)

KAAVA 2. Liiketulosprosentti (Yritystutkimus ry 2017, 64)

$$\text{Liiketulos (\%)} = \frac{\text{Liiketulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} * 100$$

Yritystutkimus ry (2017,65) on antanut ohjearvot, joiden mukaan liiketulosprosenttia voidaan arvioida:

yli 10 %	hyvä
5 – 10 %	tydyttävä
alle 5 %	heikko

Nettotulosprosentti

Nettotulos kertoo yrityksen varsinaisen toiminnan tuloksen. Se lasketaan siten, että liiketulokseen lisätään rahoitustuotot ja vähennetään rahoituskulut ja verot. Tästä johtuen se ei ole välttämättä sama kuin tuloslaskelman viimeisen rivin tulos. Nettotulosprosentti lasketaan jakamalla nettotulos liiketoiminnan tuotoilla, kuten kaavassa 3. Käytännössä nettotulos on yrityksen omistajille jäävä osuus tilikauden tuloksesta ja sitä käytetäänkin usein pohjana voitonjakopäätöksiin. (Yritystutkimus ry 2017, 65; Alma Talent 2019.)

KAAVA 3. Nettotulosprosentti (Yritystutkimus ry 2017, 65)

$Nettotulos = Liiketulos \pm Rahoituserät \pm Verot$

$$Nettotulos (\%) = \frac{Nettotulos}{Liiketoiminnan tuotot yhteensä} * 100$$

Yrityksen toimintaa voidaan pitää kannattavana, jos nettotulosprosentti on positiivinen. Se tarkoittaa, että yritys on selviytynyt lainojen koroista sekä käyttöpääoman ja investointien omarahoituksesta varsinaisella liiketoiminnallaan. Nettotuloksen riittävyys ja vaadittava vähimmäistaso riippuu yrityksen voitonjakotavoitteesta. Tunnuslukuna se soveltuu hyvin eri toimialojen yritysten väliseen vertailuun. (Yritystutkimus ry 2017, 65; Alma Talent 2019.)

Oman pääoman tuotto prosentti

Oman pääoman tuotto prosentti (ROE, return on equity) on omistajien ja sijoittajien paljon käyttämä tunnusluku. Sillä mitataan, kuinka paljon yritys on tuottanut lisäarvoa omistajien sijoittamalle pääomalle tilikauden aikana. Tunnusluvussa jakajana oleva oma pääoma on kauden alun ja lopun keskiarvo. Näin yrityksen voidaan katsoa saavuttaneen tuloksensa käyttäen apunaan keskimäärin tilikauden aikana käytettävissä olevaa omaa pääomaa. Oman pääoman tuotto prosenttia laskettaessa yrityksen nettotulos jaetaan keskimääräisellä oikaistulla omalla pääomalla, kuten kaavassa 4. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 173; Yritystutkimus ry 2017, 68.)

KAAVA 4. Oman pääoman tuotto prosentti (Yritystutkimus ry 2017, 68)

$$Oman\ pääoman\ tuotto\ (\%) = \frac{Nettotulos\ (12kk)}{Oikaistu\ oma\ pääoma\ keskimäärin} * 100$$

Yritystutkimus ry ei ole määrittänyt tunnusluvulle ohjearvoa ja oman pääoman tuotto prosenttia pitäisi ennen kaikkea verrata omistajien asettamiin tuottotavoitteisiin. Alma Talentin viitteellisten normiarvojen mukaan se on kuitenkin hyvä, jos se on 15-20% ja heikko, jos se on alle 5%. Lähtökohteisesti yrityksen pitäisi pystyä tekemään riittävää tuottoa vieraan pääoman lisäksi myös omalle pääomalle. Mahdolliset arvonkorotukset vaikuttavat oman pääoman tuotto prosenttiin eniten pääoman tuoton tunnusluvuista. (Yritystutkimus ry 2017, 68; Alma Talent 2019.)

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti (ROI, return on investment) on yksi käytetyimmistä kannattavuuden tunnusluvuista. Sillä mitataan yrityksen suhteellista kannattavuutta eli tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle. Sijoitetulla pääomalla tarkoitetaan oikaistua omaa pääomaa ja sijoitettua vierasta pääomaa. Yritystutkimus ry:n suositusten mukaan oikaistu oma pääoma lasketaan siten, että taseen omaan pääomaan lisätään poistoero ja vapaaehtoiset varaukset ja vähennetään omaan pääomaan tehdyt oikaisut (kaava 5). Sijoitetuksi vieraaksi pääomaksi katsotaan kaikki vieraan pääoman erät, joista maksetaan jollain tavoin korko tai tuotto. Myös nollakorkoiset lainat ovat sijoitettua vierasta pääomaa. Myös sijoitettu pääoma lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona. Oikaistun oman pääoman ollessa tilikaudella negatiivinen, on sijoitettu pääoma kuitenkin vähintään sijoitetun vieraan pääoman suuruinen. (Niskanen & Niskanen 2003, 115; Yritystutkimus ry 2017, 68.)

KAAVA 5. Sijoitetun pääoman tuottoprosentti (Yritystutkimus ry 2017, 67)

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto (\%)} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{Rahoituskulut} + \text{Verot (12kk)}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}} * 100$$

Sijoitetun pääoman tuottoprosentin ensisijaisena vertailukohteena on yrityksen pääomalle keskimäärin maksama korko. Tuottoa voidaan pitää välttävänä, kun se on vähintään korollisesta vieraasta pääomasta maksetun keskimääräisen rahoituskuluprosentin verran. Alma Talentin antamien viitteellisten normiarvojen mukaan 10-15% tuotto on hyvä ja alle 3% tuotto heikko. Tunnusluku voidaan käyttää myös eri toimialojen yritysten vertailuun. Vertailua tehdessä tulee kuitenkin ottaa huomioon, että käytettävissä oleva tieto yrityksen vieraan pääoman jaosta korolliseen ja korottomaan osaan ei ole aina luotettavaa. Ongelmia tunnusluvun kehityksen arvioinnissa aiheuttavat myös suuret investoinnit ja tehdyt arvonkorotukset. (Niskanen & Niskanen 2003, 115; Yritystutkimus ry 2017, 68; Alma Talent 2019.)

5.2 Vakavaraisuuden tunnusluvut

Vakavaraisuudella tarkoitetaan yrityksen kykyä suoriutua sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä. Vakavaraisuuden tunnusluvut kuvaavat usein yrityksen pääomarakennetta. Yrityksen rahoitus jaetaan

yleensä vieraaseen pääomaan ja omaan pääomaan. Yrityksen vakavaraisuutta arvioidessa tarkastellaan usein näiden kahden välistä suhdetta toisiinsa. Yritystä voidaan pitää vakavaraisena silloin, kun omaa pääomaa on niin paljon, että vieraan pääoman ehtoisestä rahoituksesta syntyvät korot voidaan pitkällä aikavälillä kattaa myös huonoina aikoina, ilman että liiketoiminnan jatkuvuus vaarantuu. (Niskanen & Niskanen 2003, 130; Yritystutkimus ry 2017, 69.)

Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä sekä kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä. Käytännössä tunnusluku kertoo, kuinka suuri osa yrityksen varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Se lasketaan suhteuttamalla oma pääoma taseen loppusummaan (kaava 6). Taseen loppusummasta vähennetään kuitenkin saadut ennakkot, joihin liittyvä keskeneräinen työ tai projekti sisältyy yrityksen vaihto-omaisuuteen. Normaalitilanteessa tällaisilla ennakoilla ei ole takaisinmaksuveloitetta, vaan ne poistuvat taseesta työn valmistuttua. (Niskanen & Niskanen 2003, 131; Yritystutkimus ry 2017, 69; Alma Talent 2019.)

KAAVA 6. Omavaraisuusaste (Yritystutkimus ry 2017, 69)

$$\text{Omavaraisuusaste (\%)} = \frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma} - \text{Saadut ennakkot}} * 100$$

Yrityksen taseen oma pääoma muodostaa puskurin mahdollisia tappioita vastaan. Omavaraisuusaste kuvaa tämän puskurin tasoa. Yritys voi tulla toimeen myös matalalla omavaraisuudella, jos sen kannattavuus on kohtuullinen ja vakaa, eikä tappiota synny. Siinä piilee kuitenkin suuri riski, jos kannattavuus yllättäen heikkenee. Tämän vuoksi yrityksen kannattaa pitää riittävän suurta turvallisuuspuskuria mahdollisten huonojen vuosien varalle. Korkean omavaraisuusasteen omaavalla yrityksellä on selvästi suurempi liikkumavara kuin matalan omavaraisuuden omaavalla yrityksellä. Silloin yritys ei ole niin paljon riippuvainen suhdanteista ja muista toimintaympäristön muutoksista. Yritykset, joiden omavaraisuusaste on kilpailijoita matalammat, joutuvat taantuman aikana yleensä ensimmäisinä vaikeuksiin. Myös yrityksen ikä vaikuttaa omavaraisuusasteeseen. Usein nuori yritys on velkaantuneempi kuin alalla jo pitempään toiminut yritys. (Alma Talent 2019.)

Yritystutkimus ry (2017, 70) on antanut omavaraisuusasteelle seuraavat ohjearvot:

yli 40 %	hyvä
20 – 40 %	tydyttävä
alle 20 %	heikko

Suhteellinen velkaantuneisuus

Suhteellinen velkaantuneisuus mittaa yrityksen velkojen eli vieraan pääoman suhdetta liikevaihtoon. Lukua voidaan käyttää luotettavasti vain saman toimialan yrityksiä vertailtaessa. Parhaiten tunnusluku soveltuu yrityksen kehityksen kuvaamiseen ja seuraamiseen. Velkaantuneisuutta laskiessa voidaan käyttää myös melko luotettavasti oikaisemattoman tilinpäätöksen tietoja. Suhteellista velkaantuneisuutta laskiessa oikaistun taseen velat, joista on vähennetty saadut ennakot, jaetaan liikevaihdolla, kuten kaavassa 7. (Niskanen & Niskanen 2003, 132; Leppiniemi & Kykkänen 2015, 176; Yritystutkimus ry 2017, 70.)

KAAVA 7. Suhteellinen velkaantuneisuus (Yritystutkimus ry 2017, 70)

$$\text{Suhteellinen velkaantuneisuus (\%)} = \frac{\text{Oikaistun taseen velat} - \text{Saadut ennakot}}{\text{Liikevaihto (12kk)}} * 100$$

Jos yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus on korkea, täytyy myös liiketuloksen olla riittävän hyvä, jotta se selviäisi vieraan pääoman velvoitteista. Tunnusluvun arviointiin ei ole tarkkoja ohjearvoja toimialakohtaisten vaihtelujen vuoksi. Pääsääntönä kuitenkin on, että mitä pienempi luku on, sen parempi. (Yritystutkimus ry 2017, 70.)

Yritystutkimus ry (2017, 70) on määritellyt tuotannolliselle yritykselle seuraavat viitearvot:

alle 40 %	hyvä
40 – 80 %	tydyttävä
yli 80 %	heikko

Net gearing

Net gearing eli nettovelkaantumisaste vertaa yrityksen korollista nettovelkaa omaan pääomaan. Tunnusluvun kaavassa osoittajana on korollinen vieras pääoma, josta vähennetään likvidit rahavarat. Näin saatu nettovelka suhteutetaan omaan pääomaan (kaava 8). Korolliseen vieraaseen pääomaan sisältyvät pitkäaikainen vieras pääoma ilman saatuja ennakoita, korolliset lyhytaikaiset velat ja muut sisäiset korolliset velat. Käytännössä luku kertoo, mikä on omistajien oman pääoman sijoitusten suhde rahoittajilta lainattuun korolliseen velkaan. Tunnusluvun arvoa voidaan pitää hyvänä, jos se on alle 1. Jos se on miinusmerkkinen, on yritys käytännössä nettovelaton. Jos kuitenkin net gearing on miinusmerkkinen ja yrityksen oma pääoma negatiivinen, on tunnusluvun arvo heikko. (Niskanen & Niskanen 2003, 133; Yritystutkimus ry 2017, 71; Alma Talent 2019.)

KAAVA 8. Net gearing (Yritystutkimus ry 2017, 71)

$$\text{Net gearing} = \frac{\text{Korollinen vieras pääoma} - \text{Rahat ja rahoitusarvopaperit}}{\text{Oikaistu oma pääoma}}$$

5.3 Maksuvalmiuden tunnusluvut

Maksuvalmiudella tarkoitetaan yrityksen kykyä suoriutua lyhyellä aikavälillä erääntyvistä maksuisistaan ajallaan ja mahdollisimman edullisella tavalla. Hyvästä maksuvalmiudesta voivat kertoa mahdollisten kassa-alennuksien hyödyntäminen ja pankkitilin käyttämätön limiitti. Maksujen erääntyminen, maksettavat viivästyskorot ja kalliin lisärahoituksen käyttö kertovat heikosta maksukyvyistä. Jos kuitenkin yritys on hyvin kannattava ja vakavarainen, on myös maksuvalmius yleensä kunnossa. Maksuvalmiuden tunnuslukujen laskentaan käytetään perustana taseen lyhytvaikutteisia eriä eli käyttöpääomaa tai liikepääomaa. Yrityksen maksuvalmiuden arviointi tilinpäätöksen perusteella on vaikeaa, koska kyseessä on vain yhden päivän tiedot ja tunnusluvun laskennan aikana tiedot ovat jo vanhoja. Erityisesti rakennusalalla jonkin yksittäisen rakennusprojektin aloitus voi tuoda esimerkiksi ostovelkoihin nopeasti suuria muutoksia. Usein maksuvalmiuden arvioinnissa käytetäänkin apuna liiketoiminnan kassavirtatietoja sekä rahavarojen määrää. Tällöin on kyse luonteeltaan dynaamisesta maksuvalmiudesta eli tulorahoituksen riittävydestä maksuvelvoitteista suoriutumiseen tilikauden aikana. Toinen näkökulma on staattinen maksuvalmius, jolloin maksuvalmiutta tarkastellaan tietyllä hetkellä ja verrataan nopeasti rahaksi muutettavan omaisuuden suhdetta lyhytaikaisiin velkoihin. Quick ratio ja current ratio ovat kumpikin staattisen maksuvalmiuden

tunnuslukuja. (Niskanen & Niskanen 2003, 117; Lahti & Viljaranta 2013, 130; Yritystutkimus ry 2017, 74.)

Quick ratio

Quick ratio mittaa yrityksen mahdollisuutta selviytyä lyhytaikaisista veloistaan pelkän rahoitusomaisuuden avulla. Se huomioi likviditeetiksi vain nopeasti ja halvalla rahaksi muutettavat taseen erät eli rahoitusomaisuuden. Rahoitusomaisuudeksi katsotaan käteiskassa, pankkitili, rahoitusarvopaperit sekä lyhytaikaiset saamiset. Vahvistetuista tappioista johtuva laskennallinen verosaaminen vähennetään rahoitusomaisuudesta tunnuslukua laskettaessa. Quick ratio-tunnusluku ei huomioi vaihto-omaisuutta maksuvalmiuseränä. Tunnusluvun kaavassa jakoviivan alapuolella on lyhytaikainen vieras pääoma, josta on vähennetty saadut ennakot (kaava 9). Vaikka saadut ennakot ovat velkaa, niitä ei normaalisti makseta takaisin. Osatuloutusta käyttävien yritysten taseessa ei kuitenkaan näy ennakkomaksuja, sillä ne tuloutetaan. Quick ratio on melko karkea tunnusluku, koska esimerkiksi kaikki lyhytaikaiset saamiset eivät todellisuudessa ole likviditeettisiä. (Salmi 2012, 201-202; Yritystutkimus 2017, 74-75; Alma Talent 2019.)

KAAVA 9. Quick ratio (Yritystutkimus ry 2017, 74)

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{lyhytaikaiset saadut ennakot}}$$

Tunnusluvun arvon ollessa 1, yrityksen rahoitusomaisuus kattaa täysin lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua tarkasteltaessa kannattaa kiinnittää huomiota erityisesti sen kehitykseen. Luku soveltuu myös saman toimialan yritysten keskinäiseen vertailuun. (Alma Talent 2019.)

Yritystutkimus ry (2017, 75) on antanut quick ratiolle seuraavat ohjeavot:

yli 1	hyvä
0,5 – 1	tydyttävä
alle 0,5	heikko

Käyttöpääomaprosentti

Käyttöpääomalla tarkoitetaan yrityksen juoksevaan liiketoimintaan sitoutunutta rahoituksen määrää. Käytännössä käyttöpääoman lähteenä ovat lyhyt- ja pitkäaikainen vieras pääoma sekä oma pääoma. Käyttöpääomaa ja sen eriä arvioitaessa tulee ottaa huomioon, että ne kuvastavat tilinpäätöshetken tilannetta ja sen vuoksi voivat poiketa huomattavastikin vuoden keskimääräisistä luvuista. Käyttöpääomaprosentti tunnusluvulla mitataan yrityksen pysyväisluonteista rahoitustarvetta. Yrityksen rahoitustilanne vaikuttaa sitä turvallisemmalla, mitä pysyvämällä rahoituksella käyttöpääoma on rahoitettu. Käyttöpääomaan sitoutunutta rahaa taseessa ovat vaihto-omaisuus ja myyntisaamiset, ja sitä keventävät ostovelkarahoitusmahdollisuus. Käyttöpääoma lasketaan laskemalla ensin yhteen vaihto-omaisuus, myyntisaamiset, sisäiset myyntisaamiset sekä osatuloutuksen saamiset ja vähentämällä näistä ostovelat, sisäiset ostovelat ja saadut ennakot.

(Niskanen & Niskanen 2003, 117; Leppiniemi & Kykkänen 2015, 178; Yritystutkimus ry 2017, 74; Alma Talent 2019.)

Kaavasta 10 voidaan nähdä, että käyttöpääomaprosenttia laskettaessa käyttöpääoma suhteutetaan liikevaihtoon, koska käyttöpääoman erät ovat riippuvaisia liikevaihdosta. Käyttöpääomaprosentti on vertailukelpoinen vain saman toimialan yritysten kesken.

KAAVA 10. Käyttöpääomaprosentti (Yritystutkimus ry 2017, 72)

$$\text{Käyttöpääoma (\%)} = \frac{\text{Käyttöpääoma}}{\text{Liikevaihto (12kk)}} * 100$$

Lähtökohtaisesti yrityksen on parempi selvitä mahdollisimman pienellä käyttöpääomalla. Yrityksen kasvaessa käyttöpääoman tarve kuitenkin lisääntyy, ja käyttöpääomaprosentti yhdessä liikevaihtoennusteen kanssa antavat kuvan siitä, paljonko liiketoimintaan tarvitaan rahoitusta sen kasvaessa. (Alma Talent, 2019.)

Myyntisaamisten kiertoaika, pv

Myyntisaamisten kiertoaika kertoo, kuinka monta päivää yrityksen myyntitulot ovat keskimäärin saamisina, ennen kuin ne saadaan rahana yritykselle. Myyntisaamisiin sisältyy myös liikevaihtoon kuulumattomia eriä, kuten esimerkiksi arvonlisävero, kuljetukset ja omaisuuden myyntitulot. Tämän

vuoksi myyntitulojen perusteella määritellyt eli todelliset kiertoaajat ovat jonkin verran lyhyempiä kuin kaavan 11 mukaan lasketut. Jos liikevaihtoon sisältyy osatuloutusta, myyntisaamisten kiertoaika tunnusluvun mukaan näyttää todellista kiertoaikaa lyhyemmältä. Tunnusluvun heikkoutena on myös se, että se on sitoutunut tilinpäätöshetkeen. Tilinpäätöspäivänä myyntisaamiset voivat olla normaalista poikkeavat varsinkin kausiluonteisella toimialalla. Tämän vuoksi tunnuslukua kannattaa verrata vain saman toimialan yrityksiin. (Yritystutkimus ry 2017, 74; Alma Talent 2019.)

KAAVA 11. Myyntisaamisten kiertoaika, pv (Yritystutkimus ry 2017, 72)

$$\text{Myyntisaamisten kiertoaika, pv} = \frac{365 * (\text{Myyntisaamiset} + \text{sisäiset myyntisaamiset})}{\text{Liikevaihto (12kk)}}$$

Yrityksen maksuvalmius paranee lyhentämällä kiertoaikaa, koska myyntisaamiset sitovat pääomaa. Käytännössä tähän voi pyrkiä laskutuskäytännön muutoksilla, tarjoamalla käteisalennuksia, tiukentamalla perintäkäytäntöä ja myymällä saamisia rahoitusyhtiölle. (Salmi 2012, 214.)

6 YRITYKSEN TILINPÄÄTÖSANALYYSI JA TOIMIALAVERTAILU

Toimeksiantajayrityksen tilinpäätösanalyysi aloitettiin keräämällä tarvittava aineisto. Aineistona käytettiin yrityksen tilinpäätöksiä vuosilta 2015-2018. Tilinpäätöksiin ei sisälly rahoituslaskelmaa, koska yritys on kooltaan pieni kirjanpitovelvollinen. Tilinpäätöksiin tehtiin aluksi joitakin oikaisuja, jonka jälkeen valittiin sopivat tunnusluvut. Tutkimuksessa on yhteensä 11 analysoitavaa tunnuslukua, jotka kuvaavat yrityksen kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta. Lisäksi tilinpäätöksistä on tehty prosenttilukumuotoiset tilinpäätökset sekä trendianalyytit.

Tunnuslukujen laskemisen jälkeen niitä analysoitiin ja vertailtiin eri vuosien välillä ja lisäksi yritys- ja muiden rakennusten rakentaminen. Kaikista tunnusluvuista ei ollut vertailutietoja saatavilla, joten niiden osalta vertailu tehtiin ainoastaan yrityksen eri vuosien välillä. Vaikka toimeksiantajayritys ei halunnut nimeään mainittavan opinnäytetyössä, ovat siinä mainitut tilinpäätöstiedot oikeita.

6.1 Tilinpäätöksen oikaisut

Toimeksiantajayrityksen tuloslaskelmaan ja taseeseen täytyi tehdä vain muutamia oikaisuja. Oikaisut on tehty Yritystutkimus ry:n ohjeiden mukaisesti ja niihin tarvittavat tiedot löytyivät tilinpäätöksen liitetiedoista. Tuloslaskelmaan tehdyt oikaisut liittyivät kaikki käyttöomaisuuden myynnistä johtuviin voittoihin tai tappioihin. 2017 ja 2018 vuosina niillä ei ollut tulokseen merkittävää vaikutusta, mutta 2015-2016 vaikutus oli huomattava. Oikaisut tehtiin kuitenkin kaikille vuosille ja niiden myötä muutoksia tuli liiketoiminnan muihin tuottoihin ja liiketoiminnan muihin kuluihin. Korjaukset vaikuttivat kaikkiin oikaistun tuloslaskelman välituloksiin. Lisäksi tuloslaskelma muutettiin kuvion 4 mukaiseen oikaistun tuloslaskelman muotoon Excelissä.

Yrityksen taseeseen tehtiin oikaisuja vain vuosille 2016 ja 2017, jolloin yrityksellä oli leasingomaisuutta ja -vastuita. Kyseiset erät poistuivat vuonna 2018, kun yritys luopui leasingkalustosta ja investoi omaan kalustoon. Muutoin tase muutettiin vastaamaan kuvion 5 mukaista oikaistua tasetta. Toimeksiantajayrityksen tuloslaskelma ja tase sekä oikaistu tuloslaskelma ja tase vuosilta 2015-2018 ovat opinnäytetyön liitteenä (Liitteet 1-4).

6.2 Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös

Prosenttilukumuotoisessa tuloslaskelmassa eriä verrataan yrityksen liikevaihtoon (Niskanen & Niskanen 2003, 87). Taulukossa 1 on esitetty toimeksiantajayrityksen prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma vuosilta 2015-2018. Kokonaisuudessaan siitä voidaan todeta, että 2015 ja 2016 vuosina yrityksen kulurakenne on pysynyt tasaisena, vuonna 2017 kulut ovat kasvaneet huomattavasti liikevaihtoon verrattuna ja 2018 kulut suhteessa liikevaihtoon ovat jälleen pienentyneet.

Prosenttilukumuotoisesta tuloslaskelmasta voidaan tutkia yrityksen kulurakenteen muutoksia ja kehittymistä tarkastelujakson aikana (Niskanen & Niskanen 2003, 90). Suhteellisesti toimeksiantajayrityksen suurimpia kulueriä ovat olleet ulkopuoliset palvelut sekä aine- ja tarvikeostot. Vuonna 2017 ulkopuolisista palveluista johtuvat kustannukset suhteessa liikevaihtoon ovat kasvaneet 13,22 prosenttiyksikköä tarkastelujakson alusta. Vuonna 2018 ne ovat jälleen laskeneet 11,71 prosenttiyksikköä miltei vuoden 2015 tasolle. Tämä johtuu siitä, että vuonna 2018 ei käytetty lähes ollenkaan vuokratyövoimaa, mikä selviää vuoden 2018 tilikohtaisesta tuloslaskelmasta. Vuokratyöntekijöiden sijaan yrityksellä oli omia työntekijöitä vuonna 2018 enemmän kuin aikaisempina vuosina, mikä näkyy 3,71 prosenttiyksikköä kasvaneina henkilöstökustannuksina suhteutettuna liikevaihtoon.

Aine- ja tarvikeostot suhteessa liikevaihtoon ovat pienentyneet tarkastelujakson aikana joka vuosi, yhteensä 9,12 prosenttiyksikköä. Tästä voidaan päätellä, että materiaalien hankinta on muuttunut harkitummaksi tai niistä on saatu parempi kate. Liiketoiminnan muut kulut suhteessa liikevaihtoon ovat olleet tarkastelujaksolla hyvin samalla tasolla, noin 10 prosenttia. Suunnitelman mukaiset poistot suhteessa liikevaihtoon ovat kaksinkertaistuneet tarkastelujakson aikana. Tämä johtuu vuosien 2016 ja 2018 kalustoinvestoinneista.

Käyttökatteesta ja muista tuloksista voidaan huomata, että vuosi 2017 on kannattavuuden kannalta tarkastelujakson heikoin ja vuosi 2018 paras. Vuonna 2017 muut kustannukset paitsi ulkopuoliset palvelut suhteutettuna liikevaihtoon ovat olleet pienemmät tai samaa tasoa kuin vertailuvuosina. Tästä voidaan päätellä, että vuoden 2017 pienentyneeseen tulokseen suhteessa liikevaihtoon on vaikuttanut ulkopuolisten palveluiden tehottomuus. Ulkopuolisten palveluiden kustannukset ovat olleet 49,53 prosenttia suhteessa liikevaihtoon kyseisenä vuotena.

Toimeksiantajayrityksen kokonaistulos suhteessa liikevaihtoon on vuosina 2016 ja 2017 pienentynyt verrattuna edelliseen vuoteen. Vuonna 2018 se on ollut tarkastelujakson parhain ja kasvanut 4,6 prosentista 6,51 prosenttiin. Toisin sanoen yritys on pystynyt parantamaan kannattavuuttaan tarkastelujakson aikana.

TAULUKKO 1. Toimeksiantajayrityksen prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma vuosilta 2015-2018

Prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma	2018	2017	2016	2015
LIKEVAIHTO	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00 %	0,03 %	0,32 %	0,00 %
LIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	100,00 %	100,03 %	100,32 %	100,00 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	22,55 %	23,41 %	27,87 %	31,67 %
Ulkopuoliset palvelut	37,82 %	49,53 %	41,51 %	36,31 %
Henkilöstökulut	18,66 %	14,95 %	14,30 %	15,79 %
Liiketoiminnan muut kulut	10,45 %	9,40 %	10,81 %	9,97 %
KÄYTTÖKATE	10,52 %	2,73 %	5,83 %	6,27 %
Suunnitelman mukaiset poistot	2,16 %	1,46 %	1,28 %	0,99 %
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	0,00 %	0,00 %	0,04 %	0,00 %
LIIKETULOS	8,36 %	1,27 %	4,52 %	5,27 %
Muut korko- ja rahoitustuotot	0,02 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Korkokulut ja muut rahoituskulut	0,25 %	0,15 %	0,09 %	0,05 %
Välittömät verot	1,62 %	0,22 %	0,77 %	0,85 %
NETTOTULOS	6,50 %	0,90 %	3,66 %	4,38 %
Satunnaiset tuotot	0,02 %	0,08 %	1,15 %	0,28 %
Satunnaiset kulut	0,00 %	0,05 %	0,24 %	0,06 %
KOKONAISTULOS	6,51 %	0,93 %	4,56 %	4,60 %

Seuraavaksi taulukossa 2 tarkastellaan yrityksen prosenttilukumuotoisen taseen vastaavaa puolta. Prosenttilukumuotoisesta taseesta voidaan tarkastella yrityksen omaisuus- ja rahoitusrakenteen muutoksia (Niskanen & Niskanen 2003,92). Toimeksiantajayrityksen prosenttilukumuotoisen taseen vastaavaa puolta tarkasteltaessa voidaan havaita, että omaisuuden rakenteessa on ollut verrattain paljon vaihtelua tarkastelujakson aikana.

Vuosina 2015-2017 suurin osa varoista on ollut lyhytaikaisia saamisia, kun taas 2018 vuonna suurimman erän ovat muodostaneet aineelliset hyödykkeet. Lyhytaikaisista saamisista suurin osa on ollut jokaisena vuotena myyntisaamisia. Myyntisaamisten osuus taseen loppusummasta on kuitenkin pienentynyt tarkastelujakson aikana 41,00 prosentista 8,94 prosenttiin, mikä kertoo saamisten

kotiuttamisen parantumisesta. Tulee kuitenkin ottaa huomioon, että tilinpäätöshetken tilanne ei vastaa yrityksen normaalia tilannetta alan kausiluonteisuuden vuoksi.

Tarkastelujakson aikana aineettomat hyödykkeet suhteessa taseen loppusummaan ovat pienentyneet joka vuosi, kun taas aineellisten hyödykkeiden osuus päinvastoin on kasvanut. Kasvuun vaikuttivat suoraan yrityksen kalustoinvestoinnit ja leasingomaisuuden poistuminen. Tarkastelujakson aikana tilinpäätöshetken raha ja rahoitusarvopapereiden osuus taseesta on vaihdellut paljon. Vuonna 2015 se on ollut 21,61 prosenttia taseesta, kun taas vuosina 2016 ja 2017 vain noin 6 prosenttia. Pienet rahavarat vaikuttavat suoraan yrityksen maksuvalmiuteen negatiivisesti. Vuonna 2018 rahavarat tilikauden lopussa ovat olleet 36,26 prosenttia taseesta. Tämä johtui aiemmin mainitusta myyntisaamisten onnistuneesta kotiuttamisesta.

TAULUKKO 2. Toimeksiantajayrityksen prosenttilukumuotoisen taseen vastaava-puoli vuosilta 2015-2018

Prosenttilukumuotoinen tase, vastaavaa	2018	2017	2016	2015
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Muut aineettomat hyödykkeet	0,04 %	0,34 %	0,54 %	1,05 %
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	0,04 %	0,34 %	0,54 %	1,05 %
Koneet ja kalusto	41,35 %	40,59 %	37,61 %	22,37 %
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	41,35 %	40,59 %	37,61 %	22,37 %
Muut osakkeet ja osuudet	0,86 %	1,23 %	1,08 %	1,44 %
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	0,86 %	1,23 %	1,08 %	1,44 %
Leasingomaisuus	0,00 %	6,63 %	10,21 %	0,00 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Myyntisaamiset	8,94 %	26,27 %	31,90 %	41,00 %
Sisäiset myyntisaamiset	8,73 %	10,56 %	7,50 %	10,93 %
Muut sisäiset saamiset	0,00 %	1,00 %	0,00 %	0,00 %
Muut saamiset	3,81 %	7,65 %	4,36 %	1,60 %
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	21,48 %	45,49 %	43,76 %	53,53 %
Rahat ja rahoitusarvopaperit	36,26 %	5,72 %	6,80 %	21,61 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Prosenttilukumuotoisen taseen vastattavaa puolelta selviää yrityksen rahoitusrakenteen muutokset (Niskanen & Niskanen 2003, 94). Taulukosta 3 voidaan nähdä, että tarkastelujakson jokaisena

vuotena suurimman rahoituslähteen on muodostanut lyhytaikainen vieras pääoma. Toiseksi merkittävin osuus taseen loppusummasta on ollut kaikkina vuosina oma pääoma yhteensä.

Lyhytaikainen vieras pääoma on koostunut pääasiassa korollisista lyhytaikaisista veloista, ostovelloista ja muista korottomista lyhytaikaisista veloista. Näistä suurin erä suhteessa taseen loppusummaan on ollut muut korottomat lyhytaikaiset velat, jotka sisältävät siirto- ja muita velkoja. Ryhmän sisällä on tapahtunut myös pieniä muutoksia tarkastelujakson aikana: korollisen lyhytaikaisen velan osuus on kasvanut ostovelkojen osuuden pienentyessä.

Taseen oman pääoman ovat muodostaneet osakepääoma, kertyneet voittovarot ja tilikauden tulos. Osakepääoma ei ole muuttunut tarkastelujakson aikana, joten sen osuus taseen loppusummasta on pysynyt samalla tasolla. Sen sijaan kertyneet voittovarot suhteessa taseen loppusummaan ovat kasvaneet koko tarkastelujakson ajan. Huomion arvoinen erä on myös pitkäaikainen vieras pääoma, joka on koostunut pelkästään rahoituslaitoslainoista. Niiden osuus taseen loppusummasta on kuusinkertaistunut tarkastelujakson aikana ja vuonna 2018 niiden osuus oli 22,97 prosenttia. Kokonaisuudessaan oman pääoman osuus on pienentynyt ja vieraan pääoman osuus kasvanut noin 6 prosenttiyksikköä suhteessa taseen loppusummaan tarkastelujakson aikana.

TAULUKKO 3. Toimeksiantajayrityksen prosenttilukumuotoisen taseen vastattavaa-puoli vuosilta 2015-2018

Prosenttilukumuotoinen tase, vastattavaa	2018	2017	2016	2015
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	0,31 %	0,44 %	0,39 %	0,52 %
Kertyneet voittovarot	9,49 %	8,05 %	7,14 %	0,31 %
Tilikauden tulos	23,23 %	5,48 %	21,47 %	38,09 %
Taseen oma pääoma yhteensä	33,03 %	13,96 %	29,00 %	38,92 %
VIERAS PÄÄOMA				
Lainat rahoituslaitoksilta	22,97 %	17,26 %	18,73 %	3,62 %
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	22,97 %	17,26 %	18,73 %	3,62 %
Leasingvastuut	0,00 %	6,63 %	10,21 %	0,00 %
Korolliset lyhytaikaiset velat	7,57 %	7,48 %	6,14 %	2,48 %
Ostovelat	6,10 %	9,70 %	13,21 %	16,06 %
Sisäiset ostovelat	3,86 %	6,84 %	3,25 %	2,21 %
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	26,47 %	38,13 %	19,45 %	36,71 %
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	44,00 %	62,15 %	42,06 %	57,46 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %

6.3 Trendianalyysi

Taulukossa 4 on toimeksiantajayrityksen tuloslaskelman trendianalyysi tarkastelujaksolta. Siitä voidaan tarkastella tuloslaskelmaerien muutoksia verrattuna jakson ensimmäiseen vuoteen 2015. Liiketoiminaan muut tuotot ja arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä erille ei voitu muodostaa prosenttilukua, koska perusvuotena niitä ei ollut. Niiden osuus ei kuitenkaan vaikuttanut merkittävästi välituloksiin.

Tuloslaskelman trendianalyysin ensimmäiseltä riviltä voidaan havaita, että yrityksen liikevaihto on pienentynyt 28,13 prosenttiyksikköä vuodesta 2015 vuoteen 2018. Kulujen osalta voidaan todeta, että vuosina 2016-2018 kaikki käyttökatteseen vaikuttavat kustannukset ovat pienentyneet perusvuoteen nähden, lukuun ottamatta vuotta 2017, jolloin ulkopuolisten palveluiden osuus on kasvanut 13,14 prosenttiyksikköä. Kulujen pienentyminen on linjassa liikevaihdon pienentymisen kanssa. Vuodesta 2015 vuoteen 2018 aine- ja tarvikeostot ovat jopa melkein puolittuneet. Liikevaihdon pienentymisestä huolimatta vuonna 2018 yrityksen käyttökate on ollut 20,64 prosenttiyksikköä parempi perusvuoteen verrattuna. Vuosina 2016 ja 2017 käyttökate on ollut kuitenkin noin 30-60 prosenttiyksikköä huonompi kuin perusvuotena, mikä tarkoittaa näiden vuosien kannattavuuden olleen huonompi kuin vuoden 2015.

Suunnitelman mukaiset poistot ovat kasvaneet tarkastelujakson aikana 56,75 prosenttiyksikköä. Siitä huolimatta myös yrityksen liiketulos on kasvanut 13,86 prosenttiyksikköä perusvuoteen verrattuna. Tarkasteltaessa yrityksen nettotulokseen vaikuttavia eriä muut korko- ja rahoitustuotot, korkokulut ja muut rahoituskulut sekä välittömät verot, voidaan havaita niiden kasvaneen moninkertaisiksi tarkastelujakson aikana. Prosenttilukumuotoisesta tuloslaskelmasta kuitenkin havaittiin, että niiden kyseisten erien merkitys kokonaisuuden kannalta on pieni, jolloin niiden suuretkaan muutokset eivät vaikuta paljoa lopputulokseen.

Yhteenvedona yrityksen tuloslaskelman trendianalyysistä voidaan sanoa, että vuosina 2016 ja 2017 sekä liikevaihto, että tilikauden tulos ovat tippuneet perusvuoteen verrattuna, mutta vuonna 2018 tilanne on saatu korjattua. Tuloksen parantumiseen on syynä aine- ja tarvikeostojen, ulkopuolisten palveluiden sekä liiketoiminnan muiden kustannusten pienentyminen. Tämän vuoksi yritys on saanut parempaa katetta työmaista. Tästä voidaan myös päätellä toiminnan tehostuneen.

TAULUKKO 4. Toimeksiantajayrityksen tuloslaskelman trendianalyysi vuosilta 2015-2018

Tuloslaskelman trendianalyysi	2018	2017	2016	2015
LIIKEVAIHTO	71,87 %	82,94 %	75,97 %	100,00 %
Liiketoiminnan muut tuotot				
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	71,87 %	82,96 %	76,21 %	100,00 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	51,17 %	61,31 %	66,86 %	100,00 %
Ulkopuoliset palvelut	74,86 %	113,14 %	86,84 %	100,00 %
Henkilöstökulut	84,97 %	78,57 %	68,82 %	100,00 %
Liiketoiminnan muut kulut	75,34 %	78,18 %	82,34 %	100,00 %
KÄYTTÖKATE	120,64 %	36,16 %	70,73 %	100,00 %
Suunnitelman mukaiset poistot	156,75 %	122,36 %	98,12 %	100,00 %
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä				
LIIKETULOS	113,86 %	19,96 %	65,04 %	100,00 %
Muut korko- ja rahoitustuotot	1924,23 %	47,94 %	105,88 %	100,00 %
Korkokulut ja muut rahoituskulut	380,36 %	261,74 %	137,41 %	100,00 %
Välittömät verot	137,47 %	21,00 %	69,12 %	100,00 %
NETTOTULOS	106,66 %	17,12 %	63,47 %	100,00 %
Satunnaiset tuotot	4,51 %	24,17 %	315,90 %	100,00 %
Satunnaiset kulut	4,51 %	76,15 %	331,72 %	100,00 %
KOKONAISTULOS	101,75 %	16,83 %	75,40 %	100,00 %

Taulukosta 5 voidaan havaita, mitä yrityksen taseen vastaavaa-puolen trendianalyysi kertoo. Taseen vastaavaa-puolen ryhmiä tarkasteltaessa voidaan huomata, että kokonaisuudessaan ovat kasvaneet aineelliset hyödykkeet sekä rahat ja rahoitusarvopaperit. Aineelliset hyödykkeet ovat yli kolminkertaistuneet perusvuoteen verrattuna. Myös rahojen ja rahoitusarvopaperien määrä on lähes kolminkertaistunut tarkastelujakson aikana. Sen sijaan lyhytaikaiset saamiset ovat pienentyneet 33,05 prosenttiyksikköä vuodesta 2015 vuoteen 2018. Ryhmän sisäisiä erii tarkasteltaessa voidaan havaita, että myyntisaamisten osuus on pienentynyt 63,63 prosenttiyksikköä, kun taas sisäiset myyntisaamiset ovat kasvaneet 33,23 prosenttiyksikköä ja muut saamiset miltei nelinkertaistuneet.

Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset ovat pysyneet ennallaan koko tarkastelujakson ajan. Vaikka osa taseen eristä on pienentynyt vuosina 2015-2018, on muiden erien kasvaminen ollut merkittävämpää, koska taseen loppusumma on kasvanut tarkastelujakson aikana 66,85 prosenttiyksikköä.

TAULUKKO 5. Toimeksiantajayrityksen taseen vastaavaa-puolen trendianalyysi vuosilta 2015-2018

Taseen trendianalyysi, vastaavaa	2018	2017	2016	2015
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Muut aineettomat hyödykkeet	6,27 %	37,51 %	68,76 %	100,00 %
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	6,27 %	37,51 %	68,76 %	100,00 %
Koneet ja kalusto	308,51 %	212,49 %	224,94 %	100,00 %
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	308,51 %	212,49 %	224,94 %	100,00 %
Muut osakkeet ja osuudet	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Leasingomaisuus				
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Myyntisaamiset	36,37 %	75,03 %	104,08 %	100,00 %
Sisäiset myyntisaamiset	133,23 %	113,16 %	91,79 %	100,00 %
Muut sisäiset saamiset				
Muut saamiset	397,28 %	559,44 %	364,07 %	100,00 %
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	66,95 %	99,51 %	109,35 %	100,00 %
Rahat ja rahoitusarvopaperit	279,96 %	30,98 %	42,06 %	100,00 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	166,85 %	117,09 %	133,75 %	100,00 %

Taseen vastattavaa-puolen eriä tarkasteltaessa taulukosta 6 voidaan huomata, että kokonaisuudessaan sekä oma pääoma, että vieraan pääoman ryhmät ovat kasvaneet tarkastelujakson aikana. Oma pääoma on laskenut ensin vuosina 2016 ja 2017 pienemmäksi kuin perusvuotena, mutta vuonna 2018 se on ollut jo 41,59 prosenttiyksikköä suurempi. Oman pääoman sisällä merkittävimmän ovat kasvaneet kertyneet voittovarat, jotka ovat yli viisikymmentäkertaiset vuoteen 2015 verrattuna.

Pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä on yli kymmenenkertaistunut tarkastelujakson aikana, mikä johtuu aiemmin mainituista kalustoinvestoinneista, jotka on rahoitettu rahoituslaitoslainoilla. Myös lyhytaikainen vieras pääoma on kasvanut 27,76 prosenttiyksikköä tarkastelujakson aikana. Tarkemmin ryhmää tarkasteltaessa voidaan huomata, että vain ostovelkojen määrä on pienentynyt muiden erien kasvaessa.

TAULUKKO 6. Toimeksiantajayrityksen taseen vastaavaa-puolen trendianalyysi vuosilta 2015-2018

Taseen trendianalyysi, vastattavaa	2018	2017	2016	2015
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Kertyneet voittovarot	5038,42 %	2998,66 %	3040,20 %	100,00 %
Tilikauden tulos	101,75 %	16,83 %	75,40 %	100,00 %
Taseen oma pääoma yhteensä	141,59 %	42,01 %	99,66 %	100,00 %
VIERAS PÄÄOMA				
Lainat rahoituslaitoksilta	1058,48 %	558,00 %	691,92 %	100,00 %
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	1058,48 %	558,00 %	691,92 %	100,00 %
Leasingvastuut				
Korolliset lyhytaikaiset velat	509,04 %	353,35 %	331,40 %	100,00 %
Ostovelat	63,39 %	70,71 %	110,05 %	100,00 %
Sisäiset ostovelat	291,40 %	361,86 %	196,20 %	100,00 %
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	120,31 %	121,61 %	70,88 %	100,00 %
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	127,76 %	126,63 %	97,90 %	100,00 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	166,85 %	117,09 %	133,75 %	100,00 %

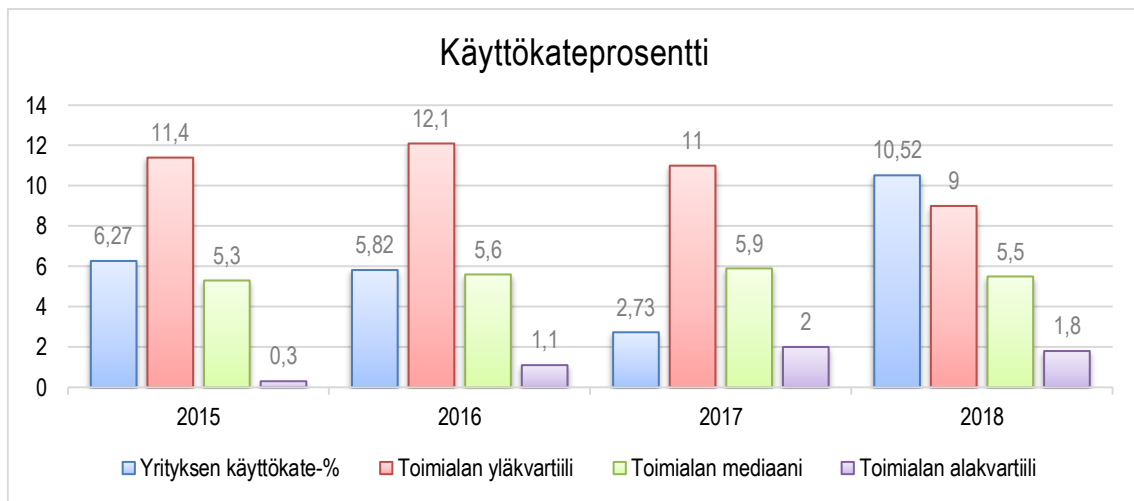
6.4 Tunnusluvut ja toimialavertailu

Tuloslaskelman ja taseen kokonaisuuden tarkastelun jälkeen tutkitaan yrityksen kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta tunnuslukuanalyysin avulla. Analyysiin valitut 11 tunnuslukua ja niiden ohjearvot on esitelty aiemmin luvussa viisi. Kaikkien tunnuslukujen laskemiseen on käytetty Yritystutkimus ry:n antamia kaavoja.

Samalla yrityksen tunnuslukuja vertaillaan saman toimialan yritysten vastaaviin arvoihin. Muiden yritysten tunnuslukujen arvot on ilmoitettu mediaanina ja ylä- ja alakvartiilina. Mediaani on luku, josta puolet aineiston arvoista on suurempia ja puolet pienempiä. Hajontaa kuvaamaan on määritetty alakvartiili, jota pienempiä arvoja aineistossa on noin 25 prosenttia ja yläkvartiili, jota suurempia arvoja aineistossa on noin 25 prosenttia. (Tilastokeskus 2019.)

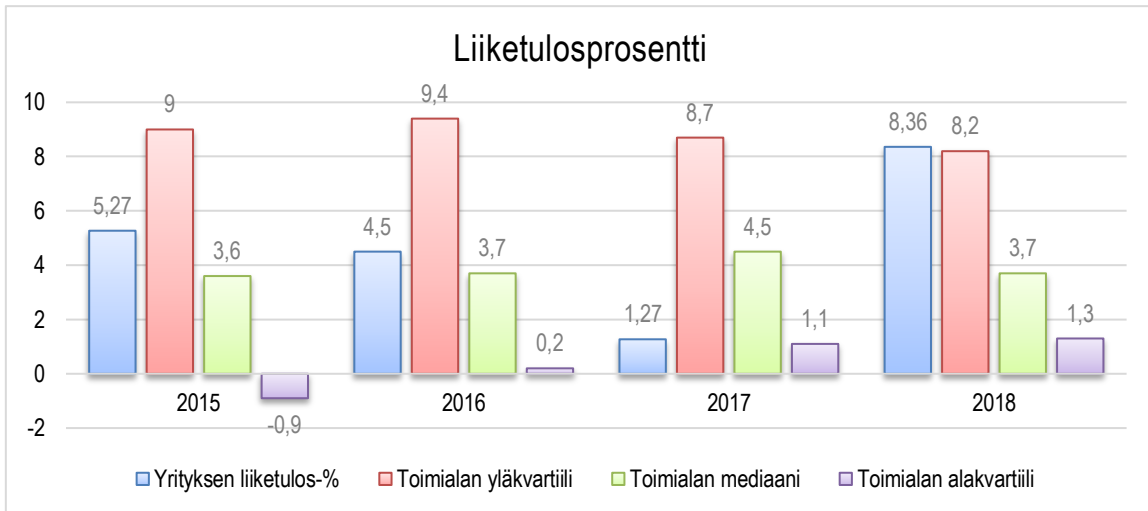
6.4.1 Kannattavuus

Ensimmäinen tarkasteltava luku on käyttökateprosentti. Kuviossa 6 on kuvattu pylväsdiagrammin avulla toimeksiantajayrityksen ja toimialan yritysten käyttökateprosenttia tarkastelujakson eri vuosina. Jos tarkastellaan aluksi pelkästään toimeksiantajayrityksen käyttökateprosentin kehitystä, voidaan huomata, että tarkastelujakson alussa on havaittavissa pientä laskua, kun taas vuonna 2018 tunnusluvun arvo on parantunut huomattavasti ollen 10,52 prosenttia. Käyttökateprosentille ei ole asetettu ohjearvoja, joten siltä osin kannattavuuden tasoa ei voida arvioida. Muihin samalla alalla toimiviin yrityksiin vertailtaessa voidaan kuitenkin huomata, että vuosina 2015 ja 2016 tunnusluvun arvon on ollut hieman yli mediaanin, vuonna 2017 se ylsi vain hieman yli alakvartiilin ja vuonna 2018 se on noussut 1,52 prosenttiyksikköä yläkvartiilin yläpuolelle.

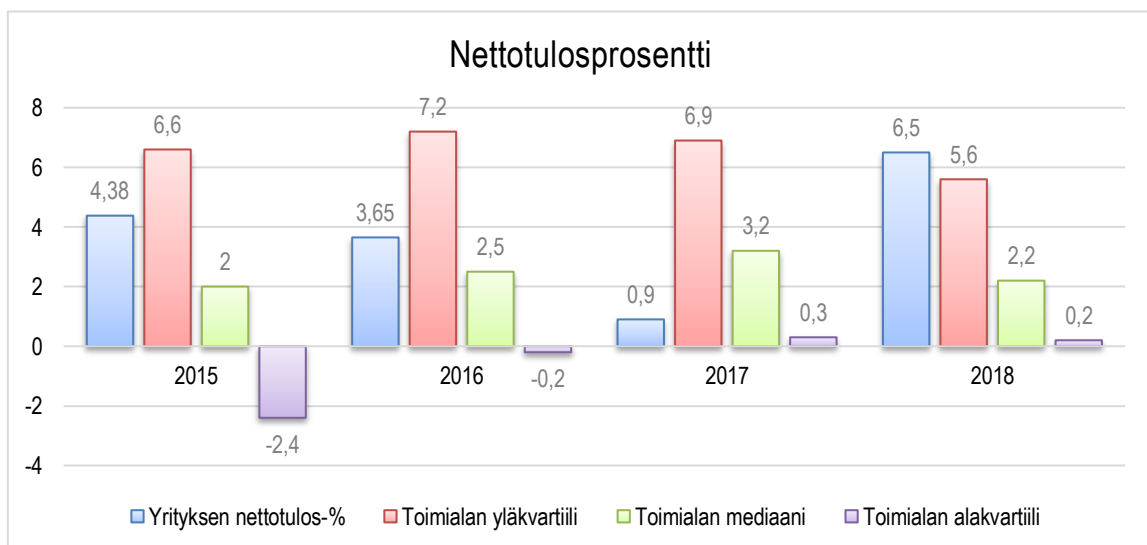
KUVIO 6. Toimeksiantajayrityksen ja toimialan käyttökateprosentti vuosina 2015-2018

Seuraavassa kuviossa 7 tarkastellaan liike-tulosprosentin muutoksia. Tunnusluvun arvon kehitys toimeksiantajayrityksen kohdalla on ollut hyvin samanlaista kuin käyttökateprosentin kohdalla. Tarkastelujakson aikana se on kasvanut 5,27 prosentista 8,36 prosenttiin. Huonoimmillaan se oli vain 1,27 prosenttia vuonna 2017. Yritystutkimus ry:n ohjearvojen mukaan yrityksen liike-tulosprosentti ei ole tarkastelujakson aikana yltänyt hyvälle tasolle eli yli kymmeneen prosenttiin. Vuosina 2016 ja 2017 se voidaan luokitella heikoksi ja vuosina 2015 ja 2018 tyydyttäväksi. Tästä voidaan päätellä, että toimiala kokonaisuudessaan ei ole ollut erityisen kannattava, sillä kaikkien vuosien yläkvartiili on ollut tyydyttävällä tasolla. Toimialan arvoja tarkastelemalla voidaan myös huomata, että ylä- ja alakvartiilin välinen ero on pienentynyt tarkastelujakson aikana.

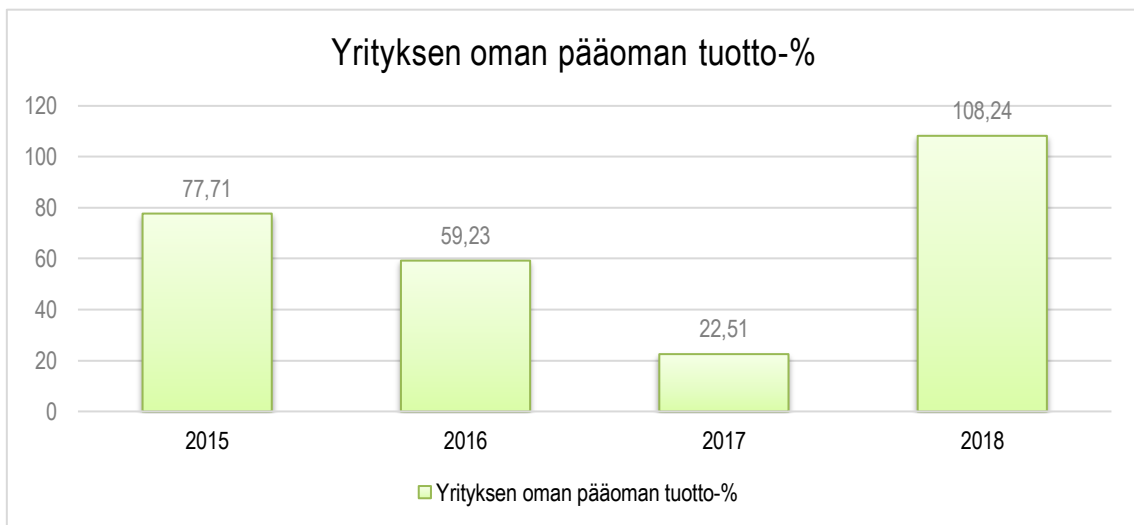
KUVIO 7. Toimeksiantajayrityksen ja toimialan liiketulosprosentti vuosina 2015-2018

Kuviossa 8 on kuvattu toimialayrityksen ja toimialan nettotulosprosenttia tarkastelujakson aikana. Myös sen kehitys suhteessa toimialaan on ollut samansuuntaista kuin aiempien kannattavuuden tunnuslukujen. Jotta toimintaa voidaan pitää kannattavana, täytyy nettotulosprosentin olla positiivinen. Tämän mukaan yrityksen toiminta on siis ollut koko tarkastelujakson kannattavaa, mutta parantamisen varaa on paljon. Erityisesti vuonna 2017 toiminta on uhannut kääntyä kannattamattomaksi nettotuloksen ollessa vain 0,9 prosenttia. Vuonna 2018 se on kuitenkin noussut 6,5 prosenttiin, joka on 0,9 prosenttiyksikköä toimialan yläkvartiilin yläpuolella. Nousuun ovat syynä aiemmin trendianalyysin yhteydessä mainitut asiat. Yritys voi olla tyytyväinen, jos kannattavuus saadaan pidettyä edes vuoden 2018 tasolla.

KUVIO 8. Toimeksiantajayrityksen ja toimialan nettotulosprosentti vuosina 2015-2018

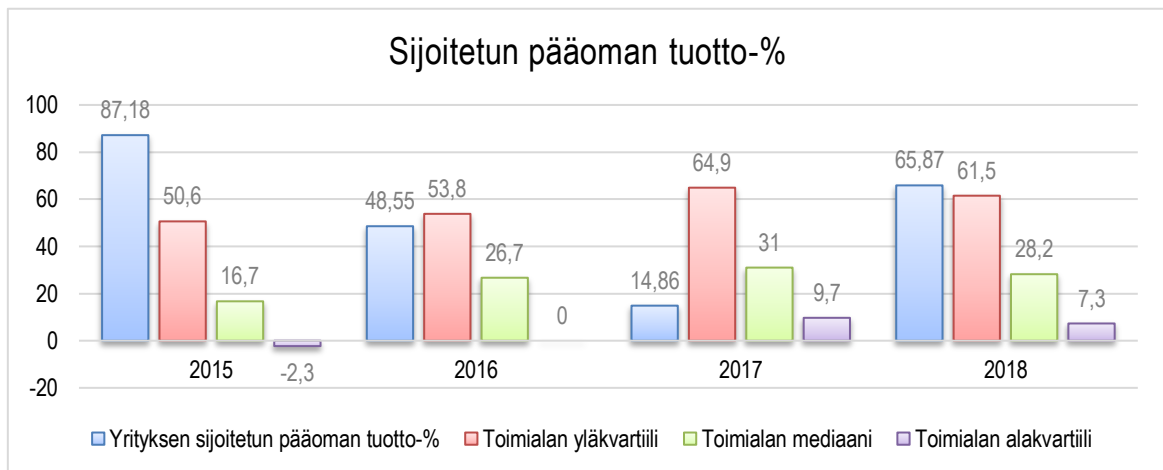
Seuraavaksi tarkastellaan yrityksen suhteellista kannattavuutta eli voiton suhdetta yritykseen sijoitettuun pääomaan. Kuviossa 9 on kuvattu toimeksiantajayrityksen oman pääoman tuotto eli ROE. Kyseisestä tunnusluusta ei ollut saatavilla toimialan vertailutietoja, joten sen kehitystä tarkastellaan ainoastaan eri vuosien välillä. Oman pääoman tuoton kehityksessä on nähtävillä sama trendi kuin yrityksen tuloksen muodostumisessa tarkastelujakson aikana. Laskua vuoteen 2017 asti ja suuri kasvu vuonna 2018. Yritys ei ole asettanut erityistä tavoitetta oman pääoman tuotolle. Kuitenkin Alma Talentin viitteellisten normiarvojen mukaan tuotto on kaikkina vuosina ollut erinomaista eli yli 20 prosenttia. Vuonna 2018 tunnusluvun arvo on ollut jopa 108,24 prosenttia.

KUVIO 9. Toimeksiantajayrityksen oman pääoman tuottoprosentti vuosina 2015-2018

Oman pääoman tuoton jälkeen tarkastellaan vielä sijoitetun pääoman tuottoa, joka kuvaa myös yrityksen suhteellista kannattavuutta. Kuviota 10 tarkastelemalla voidaan huomata, että kehitys on hieman erilaista kuin aikaisemmissa kannattavuuden tunnusluvuissa. Sijoitetun pääoman tuotto on ollut parhaimmillaan 87,18 prosenttia vuonna 2015, jonka jälkeen se on laskenut jonkin verran vuosina 2016 ja 2017. Vuonna 2018 se on kuitenkin noussut jälleen 65,87 prosenttiin yltämättä kuitenkaan vuoden 2015 tuottoon. Vuoden 2015 erinomaiseen sijoitetun pääoman tuottoon on syynä korollisen vieraan pääoman rakenne. Kyseisenä vuotena ei nimittäin ollut juuri ollenkaan rahoituslaitoslainoja, kun taas kalustoinvestointien myötä niiden määrä on kasvanut huomattavasti vuoteen 2018 mennessä. Alma Talentin viitteellisten normiarvojen mukaan yrityksen sijoitetun pääoman tuotto on ollut erinomaista kaikkina muina paitsi 2017 vuonna, jolloin se ei yltänyt 15 prosenttiin. Silloinkin tunnusluvun arvo oli kuitenkin hyvä. Erinomaiseksi tuotto voidaan luokitella sen ollessa yli 15 prosenttia.

Yleisesti toimialalla näyttäisi olevan erinomainen sijoitetun pääoman tuotto, sillä jopa mediaani ylittää jokaisena vuotena yli 15 prosenttiin. Vuonna 2015 toimeksiantajayrityksen sijoitetun pääoman tuotto on huomattavasti yli yläkvartiiliin. Vuonna 2016 se on jäänyt hieman yläkvartiiliin alapuolelle. Suurin pudotus on kuitenkin jälleen vuonna 2017, kun arvo on vain hieman yli alakvartiiliin. Vuonna 2018 arvo on kuitenkin jälleen noussut yli yläkvartiiliin.

KUVIO 10. Toimeksiantajayrityksen ja toimialan sijoitetun pääoman tuotto vuosina 2015-2018

Kokonaisuudessaan voidaan todeta, että toimeksiantajayrityksen kannattavuus ei ole ollut tasaista tarkastelujakson aikana. Absoluuttinen kannattavuus on saatu vuonna 2018 hyvälle tasolle kahden laskuvuoden jälkeen. Sen sijaan yrityksen suhteellinen kannattavuus on ollut miltei koko tarkastelujakson ajan erinomainen.

6.4.2 Vakavaraisuus

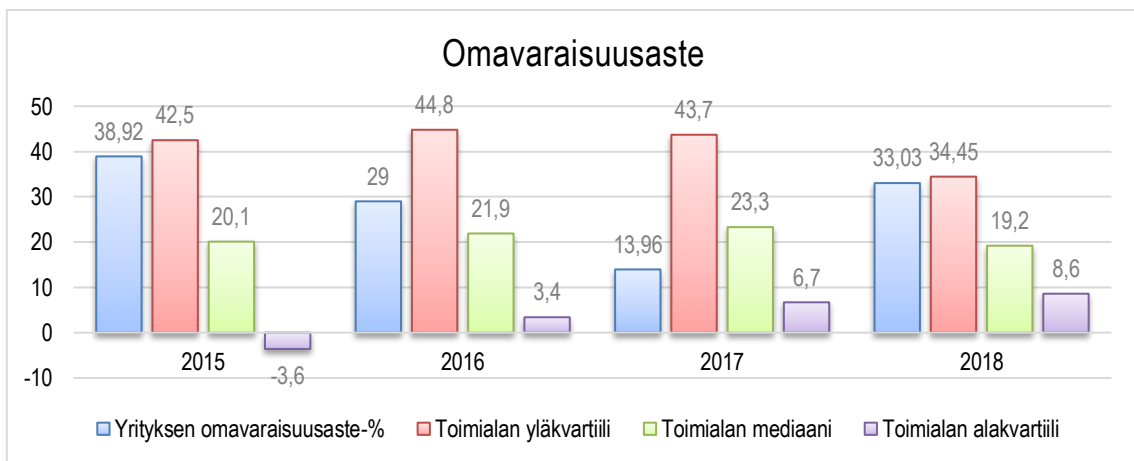
Seuraavaksi tarkastellaan toimeksiantajayrityksen vakavaraisuuden eli rahoituksen tunnuslukuja. Vakavaraisuutta mittaaviksi tunnusluvuiksi valikoituivat omavaraisuusaste, suhteellinen velkaantuneisuus ja net gearing eli nettovelkaantumisaste, jotka ovat Niskanen & Niskanen (2003, 130) mukaan Yritystutkimusneuvottelukunnan suosittelemia vakavaraisuuden mittareita.

Kuviossa 11 on kuvattu yrityksen ja toimialan omavaraisuusasteet tarkastelujakson aikana. Yrityksen omavaraisuusaste on ollut laskusuunnassa vuosina 2016 ja 2017 ja noussut jälleen vuonna 2018 melkein vuoden 2015 tasolle. Yritystutkimus ry:n asettamien ohjearvojen mukaan yrityksen

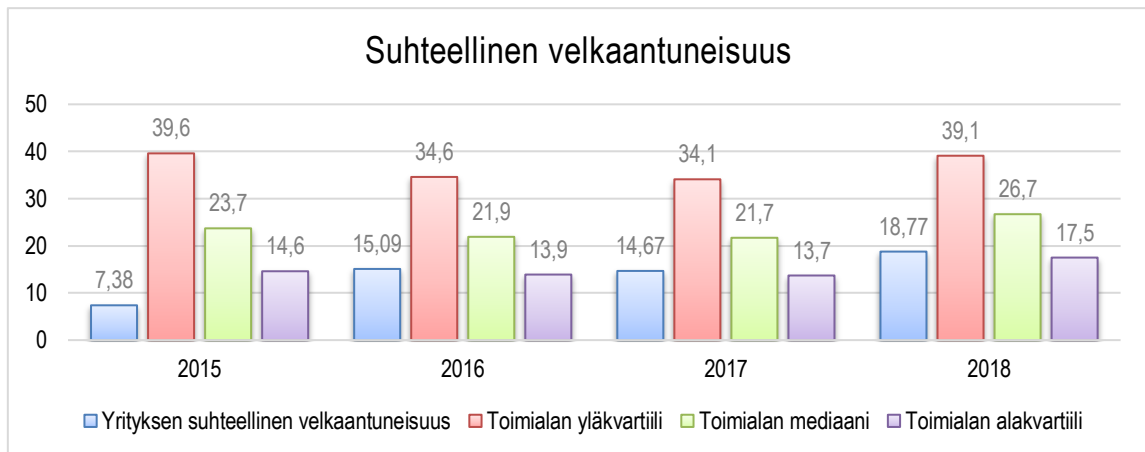
omavaraisuusaste on ollut tarkastelujakson aikana pääosin tyydyttävällä tasolla eli alle 40 prosenttia. Vuosi 2017 oli kuitenkin myös vakavaraisuuden kannalta huono, sillä omavaraisuusaste oli silloin vain 13,96 prosenttia, mikä luokitellaan heikoksi.

Vertailtaessa yrityksen omavaraisuusastetta toimialaan, voidaan huomata, että se ei ole yhtenkään vuotena yltänyt yläkvartiilin tasolle. Vuonna 2018 se on yltänyt lähimmäs yläkvartaalia, jonka arvo on myös tippunut edelliseen vuoteen nähden 9,25 prosenttiyksikköä. Vuonna 2017 omavaraisuusaste ei yltänyt edes mediaanin tasolle. Kokonaisuudessaan yrityksen omavaraisuusaste on huonontunut 5,89 prosenttiyksikköä tarkastelujakson aikana. Tämän tunnusluvun perusteella yrityksen vakavaraisuutta ja tappionsietokykyä olisi hyvä parantaa esimerkiksi jättämällä voittovaroja enemmän yritykselle. Syytä huoleen ei kuitenkaan vielä ole.

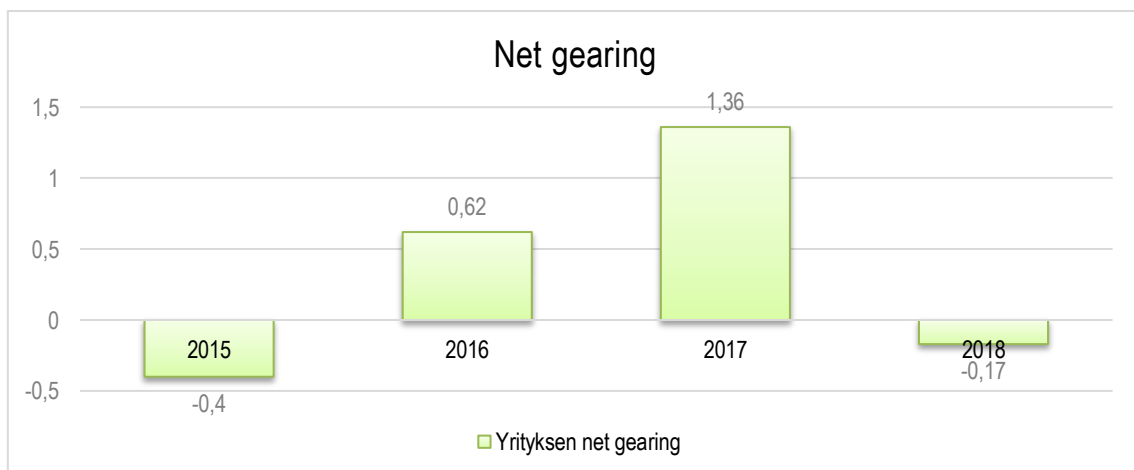
KUVIO 11. Toimeksiantajayrityksen ja toimialan omavaraisuusaste vuosina 2015-2018

Toimeksiantajayrityksen ja toimialan suhteellista velkaantuneisuutta tarkastellaan kuviossa 12. Siitä ilmenee, että yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus on ollut tarkastelujakson aikana nousussa: jakson alussa se oli 7,38 prosenttia ja lopussa 18,77 prosenttia. Tunnusluvun arvon kasvuun ovat syynä pitkäaikaisten velkojen kasvu ja liikevaihdon pienentyminen. Poiketen aiemmista tunnusluvuista, suhteellinen velkaantuneisuus on sitä parempi, mitä pienempi arvo on. Tässä tapauksessa on siis hyvä, että tunnusluvun arvo on lähellä toimialan alakvartiilia. Yritystutkimus ry:n ilmoittamien ohjearvojen mukaan suhteellisen velkaantuneisuuden arvoa voidaan pitää hyvänä sen ollessa alle 40 prosenttia, minkä mukaan myös yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus on ollut hyvä koko tarkastelujakson ajan. Toimialalla on yleisesti ollut hyvä tilanne suhteellisen velkaantuneisuuden suhteen, sillä yläkvartiilikin on kaikkina vuosina alle 40 prosenttia. Tämän tunnusluvun suhteen yrityksellä menee siis toimialaan nähden hyvin.

KUVIO 12. Toimeksiantajayrityksen ja toimialan suhteellinen velkaantuneisuus vuosina 2015-2018

Seuraavaksi kuviossa 13 tarkastellaan toimeksiantajayrityksen nettovelkaantumisasastetta eli net gearing-lukua. Myöskään tästä tunnusluvusta ei ollut saatavilla toimialatietoja vertailua varten, joten luvun muutoksia tarkastellaan vain vuositasolla. Nettovelkaantumisaste kertoo käytännössä, onko yrityksellä korollista vierasta pääomaa enemmän kuin omaa pääomaa. Tarkastelujakson alussa tunnusluvun arvo on ollut -0,4 ja lopussa -0,17. Yritystutkimus ry:n mukaan tunnusluvun arvoa voidaan pitää hyvänä sen ollessa alle 1, joten yrityksen kohdalla ainoastaan vuosi 2017 on ollut heikko arvon ollessa 1,36. Myös tässä tunnusluvussa on nähtävillä sama kehityssuunta kuin monessa aikaisemmassa tunnusluvussa: vuosien 2016 ja 2017 heikentyminen ja vuoden 2018 nousu.

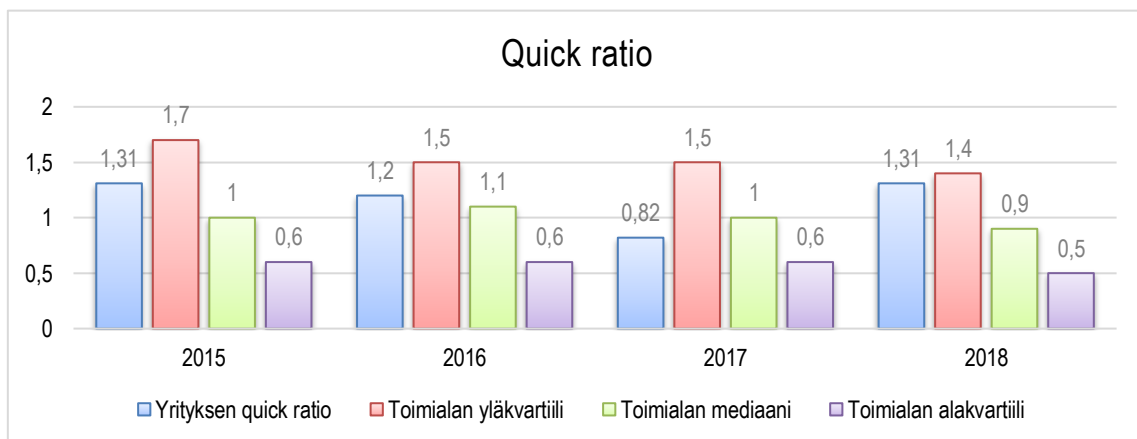
KUVIO 13. Toimeksiantajayrityksen net gearing vuosina 2015-2018

Kokonaisuudessaan yrityksen vakavaraisuus voidaan katsoa olleen hyvä tarkastelujakson aikana. Velkaantuneisuus on kuitenkin ollut nousujohteista. Jos vakavaraisuutta halutaan parantaa entisestään, tulisi velkaantuneisuuteen kiinnittää huomiota ja lisäksi jättää voittovaroja enemmän yritykselle, mikä kasvattaisi yrityksen omaa pääomaa ja sitä kautta omavaraisuusastetta.

6.4.3 Maksuvalmius

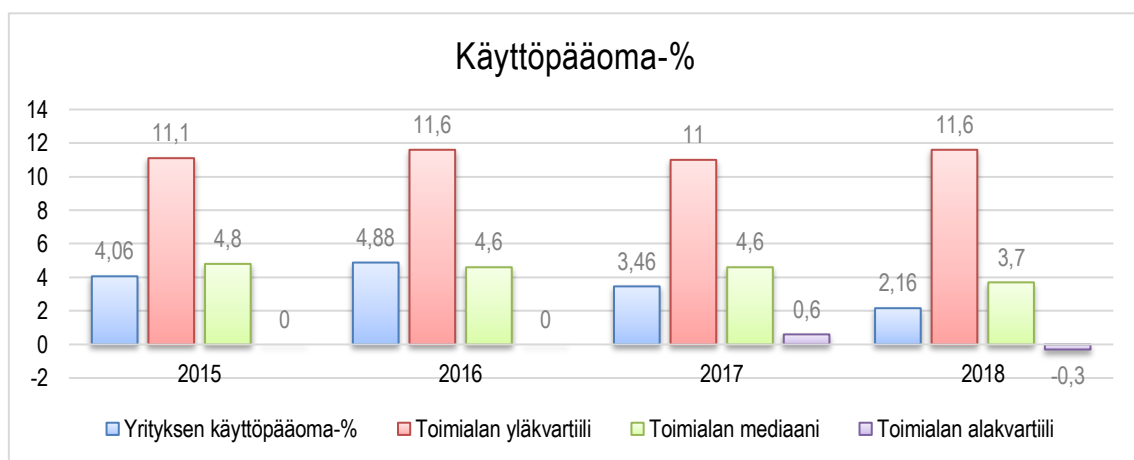
Viimeisenä tarkastellaan yrityksen maksuvalmiutta kuvaavia tunnuslukuja. Tilinpäätösanalyysiin maksuvalmiutta mittaaviksi tunnusluvuiksi valittiin quick ratio, käyttöpääomaprosentti ja sitä täydentävä myyntisaamisten kiertoaika. Current ratio jätettiin pois, koska se eroaa quick ratiosta ainoastaan siten, että siinä otetaan myös vaihto-omaisuus huomioon. Toimeksiantajayrityksellä ei ole ollenkaan vaihto-omaisuutta, jolloin luku ei olisi vastannut tarkoitusta. Valituille tunnusluvuille oli saatavilla hyvin toimialan vertailutietoja.

Ensimmäisenä tutkitaan quick ratio- tunnusluvun muutoksia kuviosta 14. Siitä voidaan todeta, että tarkastelujakson alussa ja lopussa luvun arvo on ollut täsmälleen eli 1,31. Vuosina 2016 ja 2017 luku on ollut hieman huonompi. Yritystutkimus ry:n ilmoittamien ohjearvojen mukaan arvoa voidaan pitää hyvänä sen ollessa yli yhden. Sen mukaan vain vuosi 2017 on ollut luvun suhteen tyydyttävällä tasolla, ja muut hyvällä tasolla. Toimialavertailussa voidaan todeta, että vuonna 2015 yrityksen quick ratio asettui yläkvartiiliin ja mediaanin väliin, vuonna 2016 se oli vain hieman yli mediaanin, 2017 hieman alle mediaanin ja vuonna 2018 se ylsi lähes yläkvartiilin tasolle. Tarkastelujakson aikana tunnusluvun arvon on siis heitellyt jonkin verran. Voidaan kuitenkin todeta, että yritys on pääsääntöisesti pystynyt selviytymään lyhytaikaisista veloistaan pelkällä rahoitusomaisuudella.

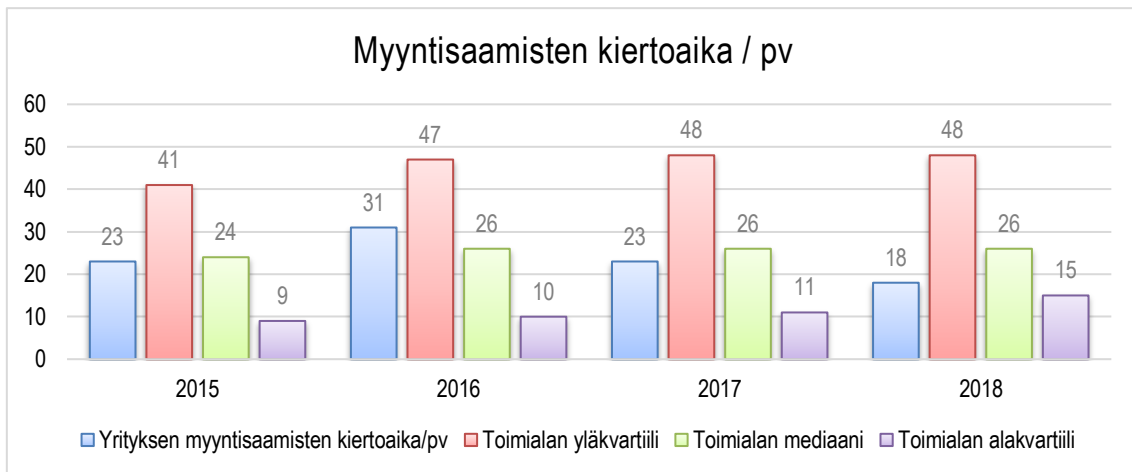
KUVIO 14. Toimeksiantajayrityksen ja toimialan quick ratio vuosina 2015-2018

Kuviossa 15 tarkastellaan yrityksen ja toimialan käyttöpääomaprosentin muutoksia vuosina 2015-2018. Käyttöpääomaprosentin on hyvä olla mahdollisimman pieni, joten kuviossa sen on parempi sijoittua lähelle alakvartiilia kuin yläkvartiilia. Kuviosta voidaan huomata, että yrityksen käyttöpääomaprosentti on laskenut tarkastelujakson aikana 4,06 prosentista 2,16 prosenttiin. Tämä tarkoittaa sitä, että vuonna 2018 yrityksen liiketoimintaan ei ole sitoutunut käyttöpääomaa yhtä paljon kuin edellisinä vuosina. Käyttöpääomaprosentille ei ole määritelty ohjearvoja sen toimialasidonnaisuuden vuoksi. Toimialavertailussa voidaan huomata, että yrityksen käyttöpääomaprosentti on ollut tarkastelujakson aikana mediaanin kummallakin puolella. Vuonna 2018 se on ollut jo hieman lähempänä alakvartaalia kuin aiempina vuosina, ollen kuitenkin edelleen lähimpänä mediaania.

KUVIO 15. Toimeksiantajayrityksen ja toimialan käyttöpääomaprosentti vuosina 2015-2018

Viimeisenä tarkastellaan yrityksen ja toimialan myyntisaamisten kiertoaikaa. Tunnuslukua tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon, että tilinpäätöshetkellä yrityksen myyntisaamisten tilanne on ollut erilainen kuin varsinaisella kaudella. Kuviosta voidaan huomata, että yrityksen myyntisaamisten kiertoaika on vaihdellut tarkastelujakson aikana jonkin verran. Hitaimmillaan kiertoaika on ollut 31 päivää vuonna 2016 ja nopeimmillaan 18 päivää vuonna 2018, mikä kertoo toiminnan tehostuneen. Vuosina 2015 ja 2017 myyntisaamisten kiertoaika on ollut 23 päivää. Myyntisaamisten kiertoajan on hyvä olla mahdollisimman nopea eli pienempi luku on jälleen parempi. Toimialavertailussa voidaan huomata, että tarkastelujakson alussa kiertoaika on ollut mediaanin molemmin puolin ja vuonna 2018 se on selkeästi lähempänä alakvartaalia. Kuviosta voidaan huomata, että yleisesti toimialalla myyntisaamisten kiertoajat ovat hidastuneet tarkastelujakson aikana.

KUVIO 16. Toimeksiantajayrityksen ja toimialan myyntisaamisten kiertoaika / pv vuosina 2015-2018

Kokonaisuudessaan yrityksen maksuvalmius eli kyky hoitaa maksut ajallaan on ollut hyvä tarkastelujakson aikana. Varsinkin, jos tilanne saadaan jatkumaan vuoden 2018 tasolla, yritys voi olla tyytyväinen maksuvalmiuteen.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Opinnäytetyön tavoitteena oli laatia vuosilta 2015-2018 toimeksiantajayritykselle tilinpäätösanalyysi, joka antaa vastauksen seuraaviin kysymyksiin:

- Millainen on yrityksen taloudellinen tila?
- Millainen on yrityksen kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius tunnuslukujen avulla arvioituna?
- Millainen asema yrityksellä on taloudellisesti toimialaan nähden?

Tehdyn prosenttilukumuotoisen analyysin, trendianalyysin ja tunnuslukuanalyysin perusteella voidaan todeta yrityksen kannattavuuden olleen tarkastelujakson aikana tyydyttävällä tasolla. Vuosina 2016 ja 2017 kannattavuus on selkeästi laskenut vuoteen 2015 verrattuna, mutta vuonna 2018 sitä on onnistuttu jälleen parantamaan. Vuonna 2018 liikevaihto on ollut aikaisempia vuosia pienempi, mutta toimintaa tehostamalla tulosta on saatu paremmaksi. Parantuneeseen kannattavuuteen ovat vaikuttaneet myös muutamat parempikatteiset urakat. Vuosi 2017 on ollut selkeästi tarkastelujakson heikoin. Tunnuslukuanalyysissa kävi myös ilmi, että kyseisellä toimialalla ei ole yleisesti ollut tarkastelujaksolla kovin hyvä kannattavuustilanne. Toimialaan nähden yrityksellä onkin ollut hyvä kannattavuus ja vuonna 2018 jopa erinomainen.

Yrityksen vakavaraisuutta analysoitaessa huomattiin, että yrityksen omavaraisuus on heikentynyt tarkastelujakson aikana ja velkaantuneisuus sitä vastoin kasvanut. Vakavaraisuus on kuitenkin pysynyt tyydyttävällä tasolla. Kehityssuuntana tämä ei kuitenkaan ole toivottava. Yrityksen vakavaraisuuteen voitaisiin kiinnittää huomiota esimerkiksi välttämällä suuria kalustoinvestointeja ja jättämällä voittovaroja yritykseen enemmän. Huomattiin myös, että toimialalla yleisesti vakavaraisuuden taso on heikko tai tyydyttävä. Toimialavertailussa yritys pärjasi siis hyvin myös vakavaraisuuden osalta.

Yrityksen maksuvalmius on ollut tarkastelujakson aikana hyvä, lukuun ottamatta vuotta 2017, jolloin se oli tyydyttävä. Toimialaan nähden yrityksellä on erinomainen maksuvalmius. Myyntisaamisten kotiutumisaika on myös lyhentynyt tarkastelujakson aikana, mikä parantaa osaltaan maksuvalmiutta. Yritys pystyy hyvän maksuvalmiuden vuoksi selviytymään hyvin lyhytaikaisista veloistaan. Kokonaisuudessaan voidaan sanoa, että yrityksen taloudellinen tila on vuoden 2017 notkahduksen

jälkeen vuonna 2018 jälleen yleisesti tyydyttävä ja toimialaan nähden hyvä. Taulukkoon 7 on koottu yritykselle lasketut tunnusluvut. Lisäksi liitteessä 5 on ilmoitettu toimialan tunnusluvut vertailua varten.

TAULUKKO 7. Toimeksiantajayrityksen tunnuslukujen koonti vuosilta 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
Kannattavuus				
Käyttökate %	6,27 %	5,82 %	2,73 %	10,52 %
Liiketulos%	5,27 %	4,50 %	1,27 %	8,36 %
Nettotulos%	4,38 %	3,65 %	0,90 %	6,50 %
Oman pääoman tuotto%	77,71 %	59,23 %	22,51 %	108,24 %
Sijoitetun pääoman tuotto%	87,18 %	48,55 %	14,86 %	65,87 %
Vakavaraisuus				
Omavaraisuusaste	38,92 %	29,00 %	13,96 %	33,03 %
Suhteellinen velkaantuneisuus	7,38 %	15,09 %	14,67 %	18,77 %
Net gearing, nettovelkaantumisaste	-0,40	0,62	1,36	-0,17
Maksuvalmius				
Quick ratio	1,31	1,20	0,82	1,31
Käyttöpääoma%	4,06 %	4,88 %	3,46 %	2,16 %
Myyntisaamisten kiertoaika / pv	22,89	30,58	22,92	18,07

Opinnäytetyön tavoitteena oli tehdä toimeksiantajalle tilinpäätösanalyysi, jossa tarkastellaan yrityksen taloudellista tilaa vuosina 2015-2018 kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden näkökulmista. Valmiin opinnäytetyön voidaan katsoa vastanneen ennalta asetettuihin kysymyksiin ja saavuttaneen määritetyt tavoitteet. Yrityksen taloudellista tilaa tutkittiin erilaisten kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukujen avulla. Lisäksi analysoinnissa apuna käytettiin prosenttilukumuotoista tilinpäätöstä ja trendianalyysiä. Tunnuslukujen arvoja verrattiin myös toimialaan siltä osin, kun tietoja oli saatavilla.

Opinnäytetyössä käytetyt lähteet ovat pääsääntöisesti oppikirjoja ja yritysjohdolle suunnattua kirjallisuutta ja tunnuslukujen laskentakaavat ovat yleisesti käytettyjä. Lisäksi tutkimus pohjautuu to-

dellisiin tilinpäätöstietoihin, joten sitä voidaan pitää luotettavana. Tulosten analysointiin sisältyy jonkin verran tekijän omia näkemyksiä, mutta pääsääntöisesti ne perustuvat lähdeaineisiin ja teoriaosuudessa kuvattuihin arviointimenetelmiin.

Kokonaisuudessaan opinnäytetyö on onnistunut hyvin. Tekijän kannalta tutkimus oli mielenkiintoinen, koska toimeksiantaja on samalla hänen työnantajansa. Työ auttoi tekijää hahmottamaan paremmin tilinpäätöstietoja kokonaisuudessa ja erottamaan, mitkä tilinpäätöserät vaikuttavat millekin talouden osa-alueelle. Toimeksiantaja sai hyödyllistä lisätietoa yrityksen kannattavuuden, vakavaisuuden ja maksuvalmiuden tasosta. Toimeksiantaja pystyy myös analyysin myötä kiinnittämään huomiota oikeisiin talouden osa-alueisiin ja tietää taloudellisen asemansa toimialaan nähden. Jatkossa yritys voisi tehdä vuosittain esimerkiksi prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen ja trendianalyysin, jotka antaisivat hieman uutta näkökulmaa tilinpäätökselle. Lisäksi niiden tekeminen ei ole kovin työlästä. Myös laajemman tilinpäätösanalyysin tekemistä voisi harkita esimerkiksi kolmen vuoden välein.

LÄHTEET

Alma Talent Oy 2019. Tunnuksluopas. Viitattu 16.3.2019, <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuksluopas>.

Kallunki, J-P. & Kytönen, E. 2007. Uusi tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Talentum.

Kirjanpitoasetus30.12.1997/1339.

Kirjanpitolaki30.12.1997/1336.

Lahti, V. & Viljaranta, J. 2013. Rakennusyrityksen kirjanpito ja tilinpäätös. 5. painos. Helsinki: Suomen Rakennusmedia Oy.

Laki elinkeinotulon verottamisesta24.6.1968/360.

Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. 2015. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. 9. uudistettu painos. Helsinki: Talentum Pro.

Niskanen, J. & Niskanen, M. 2003. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Edita.

Osakeyhtiölaki21.7.2006/624.

Rekola-Nieminen, L. & Salmi, I. 2004. Tilinpäätöksen rakentaminen ja tulkinta. Helsinki: Edita Prima Oy.

Salmi, I. 2012. Mitä tilinpäätös kertoo? Helsinki: Edita.

Tilastokeskus 2019. Johdatus tilastotieteeseen. Viitattu 1.6.2019, https://tilastokoulu.stat.fi/verkkokoulu_v2.xql?course_id=tkoulu_tilaj&lesson_id=3&subject_id=2&page_type=sisalto.

Työ- ja elinkeinoministeriö 2019. Finnveran tilinpäätöstilastot. Viitattu 1.6.2019, https://tem-tilastopalvelu.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/TEM_Toimiala_Online_Veloitukseton/TEM_Toimiala_Online_Veloitukseton__Finnvera/Finnvera.px/?rxid=447871f9-63f2-4dd2-8fbe-20ee37c5d16c.

Yritystutkimus ry 2017. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. Tallinna: Gaudeamus Oy.

LIITTEET

Liite 1 Toimeksiantajayrityksen tuloslaskelma

Liite 2 Toimeksiantajayrityksen tase

Liite 3 Oikaistu tuloslaskelma

Liite 4 Oikaistu tase

Liite 5 Toimialan tunnusluvut

TOIMEKSIANTAJAYRITYKSEN TULOSLASKELMA

LIITE 1

Toimeksiantajayrityksen tuloslaskelma	2018	2017	2016	2015
LIKEVAIHTO	2 888 686,35	3 333 474,40	3 053 271,04	4 019 245,81
Liiketoiminnan muut tuotot	500,00	3 369,56	44 839,83	11 091,42
LIIEKULUT				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-651 297,19	-780 345,79	-850 982,55	-1 272 776,47
Ulkopuoliset palvelut	-1 092 535,04	-1 651 232,17	-1 267 450,57	-1 459 455,57
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-1 743 832,23	-2 431 577,96	-2 118 433,12	-2 732 232,04
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-443 762,05	-412 434,25	-364 214,48	-487 451,83
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-83 547,79	-75 173,11	-67 782,20	-105 761,96
Muut henkilösivukulut	-11 808,36	-10 871,42	-4 667,30	-41 249,20
Henkilöstökulut yhteensä	-539 118,20	-498 478,78	-436 663,98	-634 462,99
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-62 449,08	-48 750,44	-39 092,01	-39 840,55
Poikkeukselliset arvonalentumiset		-1 201,27	-1 499,74	
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-62 449,08	-49 951,71	-40 591,75	-39 840,55
Liiketoiminnan muut kulut	-301 901,58	-313 282,09	-329 922,31	-400 700,58
LIIEKULUT	-2 647 301,09	-3 293 290,54	-2 925 611,16	-3 807 236,16
LIIEKVOITTO (-TAPPIO)	241 885,26	43 553,42	172 499,71	223 101,07
Rahoitustuotot ja -kulut				
Konsernin ulkopuolelta	556,68	13,87	30,63	28,93
Korko- ja rahoitustuotot	556,68	13,87	30,63	28,93
Samanaikaisesti konsernin yrityksille	-1 552,62	-1 902,27	-206,46	-1 090,41
Konsernin ulkopuolelle	-5 770,66	-3 137,27	-2 439,28	-834,97
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-7 323,28	-5 039,54	-2 645,74	-1 925,38
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-6 766,60	-5 025,67	-2 615,11	-1 896,45
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	235 118,66	38 527,75	169 884,60	221 204,62
Tuloverot	-47 036,21	-7 417,43	-30 518,27	-36 360,92
TILIKAUDEN VOITTO	188 082,45	31 110,32	139 366,33	184 843,70

TOIMEKSIANTAJAYRITYKSEN TASE

LIITE 2

Toimeksiantajayrityksen tase	2018	2017	2016	2015
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet	319,84	1 913,13	3 506,49	5 099,73
Aineelliset hyödykkeet	334 858,80	230 638,72	244 147,62	108 539,49
Sijoitukset	7 000,00	7 000,00	7 000,00	7 000,00
PYSYVÄT VASTAAVAT	342 178,64	239 551,85	254 654,11	120 639,22
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Lyhytaikaiset saamiset	173 920,08	258 498,41	284 063,61	259 776,45
Rahat ja pankkisaamiset	293 630,97	32 490,18	44 111,52	104 882,78
VAIHTUVAT VASTAAVAT	467 551,05	290 988,59	328 175,13	364 659,23
VASTAAVAA	809 729,69	530 540,44	582 829,24	485 298,45
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00
Edell. tilikausien voitto/tappio	76 845,54	45 735,22	46 368,89	1 525,19
Tilikauden voitto / tappio	188 082,45	31 110,32	139 366,33	184 843,70
OMA PÄÄOMA	267 427,99	79 345,54	188 235,22	188 868,89
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma	186 028,54	98 068,82	121 605,64	17 575,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	356 273,16	353 126,08	272 988,38	278 854,56
VIERAS PÄÄOMA	542 301,70	451 194,90	394 594,02	296 429,56
VASTATTAVAA	809 729,69	530 540,44	582 829,24	485 298,45

OIKAISTU TULOSLASKELMA

LIITE 3

Oikaistu tuloslaskelma	2018	2017	2016	2015
LIKEVAIHTO	2 888 686,35	3 333 474,40	3 053 271,04	4 019 245,81
Liiketoiminnan muut tuotot		929,56	9 875,54	
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	2 888 686,35	3 334 403,96	3 063 146,58	4 019 245,81
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 651 297,19	- 780 345,79	- 850 982,55	- 1 272 776,47
Ulkopuoliset palvelut	- 1 092 535,04	- 1 651 232,17	- 1 267 450,57	- 1 459 455,57
Henkilöstökulut	- 539 118,20	- 498 478,78	- 436 663,98	- 634 462,99
Liiketoiminnan muut kulut	- 301 901,58	- 313 282,09	- 329 922,31	- 400 700,58
KÄYTTÖKATE	303 834,34	91 065,13	178 127,17	251 850,20
Suunnitelman mukaiset poistot	- 62 449,08	- 48 750,44	- 39 092,01	- 39 840,55
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä			- 1 134,15	
LIIKETULOS	241 385,26	42 314,69	137 901,01	212 009,65
Muut korko- ja rahoitustuotot	556,68	13,87	30,63	28,93
Korkokulut ja muut rahoituskulut	- 7 323,28	- 5 039,54	- 2 645,74	- 1 925,38
Välittömät verot	- 46 936,21	- 7 169,68	- 23 598,53	- 34 142,64
NETTOTULOS	187 682,45	30 119,34	111 687,37	175 970,56
Satunnaiset tuotot	500,00	2 680,25	35 037,41	11 091,42
Satunnaiset kulut	- 100,00	- 1 689,27	- 7 358,45	- 2 218,28
KOKONAISTULOS	188 082,45	31 110,32	139 366,33	184 843,70

OIKAISTU TASE

LIITE 4

Oikaistu tase	2018	2017	2016	2015
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Muut aineettomat hyödykkeet	319,84	1 913,13	3 506,49	5 099,73
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	319,84	1 913,13	3 506,49	5 099,73
Koneet ja kalusto	334 858,80	230 638,72	244 147,62	108 539,49
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	334 858,80	230 638,72	244 147,62	108 539,49
Muut osakkeet ja osuudet	7 000,00	7 000,00	7 000,00	7 000,00
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	7 000,00	7 000,00	7 000,00	7 000,00
Leasingomaisuus	0,00	37 678,02	66 271,38	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Myyntisaamiset	72 366,00	149 282,92	207 076,68	198 955,86
Sisäiset myyntisaamiset	70 679,64	60 030,83	48 692,84	53 049,06
Muut sisäiset saamiset		5 707,55		
Muut saamiset	30 874,44	43 477,11	28 294,09	7 771,53
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	173 920,08	258 498,41	284 063,61	259 776,45
Rahat ja rahoitusarvopaperit	293 630,97	32 490,18	44 111,52	104 882,78
VASTAAVAA YHTEENSÄ	809 729,69	568 218,46	649 100,62	485 298,45
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00
Kertyneet voittovarot	76 845,54	45 735,22	46 368,89	1 525,19
Tilikauden tulos	188 082,45	31 110,32	139 366,33	184 843,70
Taseen oma pääoma yhteensä	267 427,99	79 345,54	188 235,22	188 868,89
VIERAS PÄÄOMA				
Lainat rahoituslaitoksilta	186 028,54	98 068,82	121 605,64	17 575,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	186 028,54	98 068,82	121 605,64	17 575,00
Leasingvastuut		37 678,02	66 271,38	
Korolliset lyhytaikaiset velat	61 260,55	42 524,32	39 882,71	12 034,46
Ostovelat	49 404,25	55 105,14	85 769,78	77 935,40
Sisäiset ostovelat	31 285,72	38 850,73	21 064,83	10 736,35
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	214 322,64	216 645,89	126 271,06	178 148,35
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	356 273,16	353 126,08	272 988,38	278 854,56

Finnveran tilinpäätöstilastot muuttujina Toimiala, Muuttuja, Keskiluku ja Vuosi

412 Asuin- ja muiden rakennusten rakentaminen

		2015	2016	2017	e2018
Käyttökate, %	Yläkvartiili	11,4	12,1	11,0	9,0
	Mediaani	5,3	5,6	5,9	5,5
	Alakvartiili	0,3	1,1	2,0	1,8
Liiketulos, %	Yläkvartiili	9,0	9,4	8,7	8,2
	Mediaani	3,6	3,7	4,5	3,7
	Alakvartiili	-0,9	0,2	1,1	1,3
Nettotulos, %	Yläkvartiili	6,6	7,2	6,9	5,6
	Mediaani	2,0	2,5	3,2	2,2
	Alakvartiili	-2,4	-0,2	0,3	0,2
Sijoitetun pääoman tuotto-%	Yläkvartiili	50,6	53,8	64,9	61,5
	Mediaani	16,7	26,7	31,0	28,2
	Alakvartiili	-2,3	0,0	9,7	7,3
Omavaraisuusaste, %	Yläkvartiili	42,5	44,8	43,7	34,5
	Mediaani	20,1	21,9	23,3	19,2
	Alakvartiili	-3,6	3,4	6,7	8,6
Velat/liikevaihto, %	Yläkvartiili	39,6	34,6	34,1	39,1
	Mediaani	23,7	21,9	21,7	26,7
	Alakvartiili	14,6	13,9	13,7	17,5
Quick ratio	Yläkvartiili	1,7	1,5	1,5	1,4
	Mediaani	1,0	1,1	1,0	0,9
	Alakvartiili	0,6	0,6	0,6	0,5
Käyttöpääoma, %	Yläkvartiili	11,1	11,6	11,0	11,6
	Mediaani	4,8	4,6	4,6	3,7
	Alakvartiili	0,0	0,0	0,6	-0,3
Myyntisaamisten kierto, pv	Yläkvartiili	41,0	47,0	48,0	48,0
	Mediaani	24,0	26,0	26,0	26,0
	Alakvartiili	9,0	10,0	11,0	15,0

Lähde: Finnvera Oyj, Päivitykset kolme kertaa vuodessa (maalis-, heinä- ja lokakuussa)